

Brussel, 24.7.2013
COM(2013) 550 final

2013/0265 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende interbancaire vergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties

(Voor de EER relevante tekst)

{SWD(2013) 288 final}

{SWD(2013) 289 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Motivering en doel van het voorstel

Doel van dit voorstel is bij te dragen tot de ontwikkeling van een EU-brede betaalmarkt, die consumenten, detailhandelaars en andere ondernemingen in staat moet stellen ten volle van de voordelen van de interne markt van de EU, met inbegrip van elektronische handel, te profiteren overeenkomstig de Europa 2020-strategie en de digitale agenda.

Om dat doel te realiseren en EU-brede diensten, efficiëntie en innovatie op het gebied van kaartbetaalinstrumenten en op kaarten gebaseerde betalingstransacties in een offline-, online- en mobiele omgeving te bevorderen, moet er voor rechtszekerheid en een gelijk speelveld worden gezorgd. Daarnaast moeten bedrijfsregels en andere voorwaarden worden verboden als consumenten en detailhandelaars daardoor niet over nauwkeurige informatie over voor betalingstransacties betaalde vergoedingen beschikken en aldus de totstandkoming van een volledig efficiënte interne markt wordt verhinderd.

Algemene context

Het wet- en regelgevingskader voor retailbetalingen in de EU is in de loop van de voorbije twaalf jaar ontwikkeld, waarbij de komst van de euro dit proces in een stroomversnelling heeft gebracht. Verordening (EG) nr. 2560/2001, waarbij de kosten van binnenlandse en grensoverschrijdende betalingen in euro werden gelijkgetrokken, heeft de aanzet gegeven tot verdere initiatieven om de interne betaalmarkt te voltooien.

Het wet- en regelgevingskader is de voorbije jaren aangevuld met een aantal door de Commissie in het kader van het EU-mededingingsrecht verrichte onderzoeken en genomen besluiten op het gebied van retailbetalingen.

Veilige, efficiënte, concurrerende en innovatieve elektronische betalingen zijn van cruciaal belang voor de interne markt voor alle producten en diensten. Het effect daarvan zal steeds groter worden naarmate de wereld overstapt van fysieke naar elektronische handel. Tegen deze achtergrond wordt de totstandbrenging van een optimaal functionerende interne markt voor betaalkaarten bemoeilijkt door de wijdverbreide toepassing van bepaalde restrictieve bedrijfsregels en -praktijken. Dergelijke regels en praktijken leiden er tevens toe dat consumenten en detailhandelaars over weinig of geen informatie over kosten en prijzen van transacties beschikken, hetgeen resulteert in suboptimale marktresultaten, zoals onder meer inefficiënte prijzen.

Een van de belangrijkste praktijken die de totstandbrenging van een geïntegreerde markt belemmeren, is het wijdverbreide gebruik in het kader van "vierpartijensystemen" (de vaakst voorkomende soort betaalkaartsystemen) van zogeheten multilaterale interbancaire vergoedingen (MIV's). Dit zijn interbancaire vergoedingen die gewoonlijk collectief worden overeengekomen tussen de accepterende betalingsdienstaanbieders en de uitgevende betalingsdienstaanbieders die van een bepaald systeem deel uitmaken. Dergelijke interbancaire vergoedingen die accepterende betalingsdienstaanbieders betalen, maken deel uit van de vergoedingen die zij handelaars in rekening brengen (de handelarenvergoedingen) en die handelaars op hun beurt aan consumenten doorberekenen. De hoge interbancaire vergoedingen die door de handelaars worden betaald, resulteren aldus in hogere eindprijzen voor goederen en diensten, die door alle consumenten worden betaald. In de praktijk lijkt de concurrentie tussen betaalkaartsystemen er voornamelijk op te zijn gericht zoveel mogelijk uitgevende betalingsdienstaanbieders ervan te overtuigen hun kaarten uit te geven. Dat leidt

doorgaans tot *hogere* in plaats van tot *lagere* vergoedingen, terwijl concurrentie in een markteconomie juist wordt geacht een disciplinerend effect op de prijzen te sorteren.

Momenteel bestaat er in de EU geen wetgeving voor interbancaire vergoedingen, behalve indirect in Denemarken voor handelarenvergoedingen bij persoonlijke transacties. Tal van nationale mededingingsautoriteiten (onder meer in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Italië) hebben ter zake echter procedures tot handhaving van het mededingingsrecht lopen. Daarnaast werkt een aantal lidstaten (onder meer Polen, Hongarije, het Verenigd Koninkrijk en Italië) aan de goedkeuring van wetgeving op dit gebied.

Gevolgen voor de consument

De door interbancaire vergoedingen veroorzaakte prijsstijgingen zijn schadelijk voor consumenten, die vaak niet op de hoogte zijn van de vergoedingen die handelaars betalen voor het betaalinstrument dat zij gebruiken. Tegelijkertijd bieden uitgevende betalingsdienstaanbieders een reeks stimulansen (in de vorm van onder meer reisvouchers, bonussen, kortingen, charge backs, gratis verzekeringen enz.) om consumenten ertoe aan te sporen gebruik te maken van betaalinstrumenten waaraan hoge vergoedingen voor uitgevende betalingsdienstaanbieders verbonden zijn. De door betaalkaartsystemen toegepaste regels en de door betalingsdienstaanbieders gevolgde praktijken zorgen er veelal voor dat handelaars en consumenten zich niet van de verschillen in vergoeding bewust zijn en verminderen tevens de markttransparantie. Zo worden vergoedingen samengevoegd, of wordt het handelaars verboden een goedkoper kaartmerk of gezamenlijke kaarten van verschillende merken te kiezen of consumenten ertoe aan te sporen dergelijke goedkopere kaarten te gebruiken. Ook als handelaars op de hoogte zijn van de diverse kosten, beletten de systeemregels hen vaak actie te ondernemen om de vergoedingen te verlagen. Van bijzonder belang is de zogeheten "verplichting om alle kaarten te honoreren" ("Honour All Cards Rules", HACRs), die handelaars ertoe dwingt alle onder dezelfde merknaam uitgegeven producten te accepteren, ook al kan de door hen te betalen vergoeding voor deze kaarten variëren met een factor 3 à 4 binnen dezelfde kaartcategorie (nl. krediet/debetkaarten) of met een factor van niet minder dan 25 tussen kaartcategorieën, zoals premium kredietkaarten en goedkope debetkaarten. Het resultaat van de collectief overeengekomen vergoedingen en transparantiebeperkende maatregelen is dat banken op het punt van de door hen aangerekende vergoedingen niet behoeven te concurreren. Dat leidt tot hogere detailhandelsprijzen voor alle consumenten, ook voor degenen die niet met een kaart of met goedkope kaarten betalen. In feite subsidiëren laatstgenoemde consumenten via hogere detailhandelsprijzen het gebruik van duurdere betaalmiddelen door vaak welvarender consumenten. Interbancaire vergoedingen resulteren niet alleen in een beperkte keuze aan betalingsdienstaanbieders, een geringere innovatie en hogere prijzen voor betalingsdiensten, maar doen ook afbreuk aan het beleid van de Commissie dat erop gericht is het gebruik van elektronische betaalmiddelen te stimuleren en te vergemakkelijken in het voordeel van consumenten¹. Ten slotte belet het gebrek aan keuze aan betalingsdienstaanbieders, ook op pan-Europees niveau, consumenten om daadwerkelijk alle vruchten van de interne markt te plukken, met name wat elektronische handel betreft.

Gevolgen voor de interne markt

Momenteel wordt in het kader van binnenlandse en internationale betaalkaartsystemen een grote verscheidenheid aan interbancaire vergoedingen toegepast, wat tot een versnippering van de markt leidt en detailhandelaars en consumenten belet de vruchten van een interne markt voor goederen en diensten te plukken. Zelfs als uitsluitend naar de internationale

¹ Zie bijvoorbeeld het recente voorstel betreffende de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties (COM(2013) 266 final van 8 mei 2013).

betaalkaartsystemen wordt gekeken, verschillen de interbancaire vergoedingen met niet minder dan een factor 10, wat aanleiding geeft tot wezenlijke kostenverschillen tussen detailhandelaars in de respectieve landen. Als gevolg van de grote verschillen in vergoedingen tussen de lidstaten, ondervinden detailhandelaars ook moeilijkheden bij het uitstippelen van een EU-brede prijszettingsstrategie voor hun producten en diensten, zowel online als offline, met alle nadelige gevolgen van dien voor consumenten. Detailhandelaars kunnen de verschillen in vergoedingen niet ondervangen door gebruik te maken van kaartacceptatiediensten die door banken in andere lidstaten worden aangeboden. De betaalkaartsystemen passen immers specifieke regels toe die voorschrijven dat voor elke betalingstransactie de interbancaire vergoeding van het "verkooppunt" (land van de detailhandelaar) geldt. Dit belet zowel accepterende banken om met succes hun diensten op grensoverschrijdende basis aan te bieden, als detailhandelaars om hun betalingskosten terug te schroeven in het voordeel van de consument.

Gevolgen voor de markttoegang

Interbancaire vergoedingen belemmeren ook de markttoegang omdat de daaruit voortvloeiende inkomsten voor uitgevende betalingsdienstaanbieders fungeren als een minimumdrempel voor het overtuigen van uitgevende betalingsdienstaanbieders om betaalkaarten of andere betaalinstrumenten, zoals online- en mobiele betalingsoplossingen, uit te geven die door nieuwkomers worden aangeboden. Ook pan-Europese spelers blijven moeilijkheden bij de markttoegang ondervinden omdat de binnenlandse interbancaire vergoedingen in de EU-lidstaten sterk uiteenlopen en nieuwkomers interbancaire vergoedingen moeten bieden die op zijn minst vergelijkbaar zijn met die welke gelden op elke markt die zij willen betreden. Dit heeft gevolgen voor de levensvatbaarheid van hun bedrijfsmodel en is onder meer van invloed op mogelijke schaal- en synergievoordelen. Dit verklaart ook waarom (doorgaans goedkopere) binnenlandse betaalkaartsystemen in een aantal lidstaten veelal verdwijnen. De aldus door interbancaire vergoedingen teweeggebrachte toegangsbelemmeringen voor online- en mobiele betalingsoplossingen resulteren derhalve ook in minder innovatie.

Zoals gezegd, bestaat er momenteel in de EU geen wetgeving voor interbancaire vergoedingen, behalve indirect in Denemarken. Tal van nationale mededingingsautoriteiten hebben ter zake echter procedures tot handhaving van het mededingingsrecht lopen. Daarnaast werkt een aantal lidstaten aan de goedkeuring van wetgeving op dit gebied. Het risico bestaat evenwel dat de verschillende timing van de nationale procedures en van de geplande wetgeving tot een nog sterker versnipperde markt leiden.

In deze verordening wordt daarom voorgesteld gemeenschappelijke regels voor interbancaire vergoedingen in de Europese Unie vast te stellen door maximumvergoedingen in te voeren voor transacties met betaalkaarten die veelvuldig door consumenten worden gebruikt, waardoor het moeilijk is voor detailhandelaars om deze te weigeren of er hoge toeslagen voor aan te rekenen. Zo wordt een gelijk speelveld tot stand gebracht dat een einde zal maken aan de huidige marktversnippering die het gevolg is van uiteenlopende vergoedingen. Dit zal ook pan-Europese nieuwkomers in staat stellen met succes de markt betreden en tevens de mogelijkheid bieden voor innovatie die geënt is op een infrastructuur met een "gelijk speelveld". Consumenten en detailhandelaars zullen daardoor over een ruimere keuze aan (zowel nieuwe als gevestigde) betalingsdienstaanbieders beschikken, ook op pan-Europees niveau. In de verordening zullen bovendien transparantiemaatregelen worden voorgesteld die detailhandelaars en consumenten de gelegenheid moeten bieden met een betere kennis van zaken hun betaalinstrumenten te kiezen.

Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied

Dit initiatief zal een aanvulling vormen op het bestaande wettelijke kader voor betalingsdiensten binnen de EU, met name wat betreft de voltooiing van een interne betaalmarkt en de overschakeling naar pan-Europese betaalinstrumenten.

Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt (de zogeheten Richtlijn Betalingsdiensten of RBD)² is erop gericht genormaliseerde voorwaarden en rechten vast te stellen voor betalingsdiensten die ten behoeve van consumenten en ondernemingen in de hele Unie op de markt worden aangeboden. Deze richtlijn, waarvan de herziening gelijktijdig met de opstelling van het onderhavige voorstel plaatsvindt, brengt een algemeen kader voor betalingen in de EU tot stand. Dit kader is aangevuld met verscheidene verordeningen, zoals Verordening (EG) nr. 924/2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen of Verordening (EG) nr. 260/2012, waarin termijnen voor de overgang van alle overmakingen en automatische afschrijvingen in euro in de EU van nationale systemen naar pan-Europese systemen zijn vastgesteld. Verordening (EG) nr. 260/2012 verduidelijkt ook dat er niet voor alle automatische afschrijvingen multilaterale interbancaire vergoedingen mogen worden aangerekend.

Afgezien van het bovenbeschreven rechtskader hebben de Europese Commissie en de nationale mededingingsautoriteiten de afgelopen 20 jaar een aantal antitrustprocedures gevoerd om mededingingsverstoringe praktijken op de markt voor kaartbetalingen aan te pakken. In zijn arrest van mei 2012³ bevestigde het Gerecht de conclusie van de Commissie in haar beschikking van december 2007 in de zaak MasterCard⁴ dat MIV's de mededinging beperken doordat zij de kosten van kaartacceptatie door handelaars opdrijven zonder dat dit tot voordelen voor de consumenten leidt. Het Gerecht heeft het argument verworpen dat MIV's onmisbaar zijn voor de werking van een betaalkaartsysteem. De Commissie heeft ingestemd met de door Visa en MasterCard gedane toezeggingen om de mededingingsbezwaren weg te nemen: beide ondernemingen hebben er zich toe verbonden lagere MIV's in rekening te brengen voor grensoverschrijdende (en sommige binnenlandse transacties). Het betreft de toezeggingen van MasterCard van 2009 (de MIV's voor grensoverschrijdende transacties van consumenten worden begrensd tot 0,2 % voor debetkaarten en tot 0,3 % voor kredietkaarten en er worden wijzigingen aangebracht in de regels die MasterCard via de accepterende betalingsdienstaanbieders aan detailhandelaars oplegt) en de verbintenissen van Visa Europe van 2010 (die in de lijn liggen van die van MasterCard: de maxima gelden alleen voor debetkaarten, maar bestrijken ook binnenlandse MIV's wanneer deze door Visa Europe zelf en niet door de nationale banken worden vastgesteld). In 2013 is Visa Europe ook verbintenissen aangegaan met betrekking tot grensoverschrijdende transacties met kredietkaarten in bepaalde landen waar deze vergoedingen door Visa Europe worden vastgesteld, alsook met betrekking tot regels voor grensoverschrijdende acceptatie. In een aantal andere lidstaten, zoals onder meer Polen, Hongarije, Italië, Letland, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Frankrijk, zijn nog mededingingsprocedures aan de gang. Zo heeft de Franse mededingingsautoriteit op 7 juli 2011 bindende kracht gegeven aan de toezegging van de *Groupement des Cartes Bancaires* – het binnenlandse betaalkaartsysteem – om zijn interbancaire vergoedingen terug te schroeven

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:NL:HTML>.

³ Arrest van het Gerecht van 24 mei 2012 in zaak T 111/08, MasterCard en anderen/Commissie, nog niet bekendgemaakt.

⁴ Zaak COMP/34.579, *MasterCard*, beschikking van de Commissie van 19 december 2007 http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/34579/34579_1889_2.pdf

tot niveaus die vergelijkbaar zijn met die welke MasterCard en Visa voor hun grensoverschrijdende transacties hebben afgesproken.

In de EU is weliswaar nog geen wetgeving betreffende interbancaire vergoedingen van kracht, behalve indirect in Denemarken⁵, maar een aantal lidstaten (onder meer Polen, Hongarije, het Verenigd Koninkrijk en Italië) werkt momenteel aan de goedkeuring van wetgeving op dit gebied. In Polen behandelt het parlement momenteel ontwerpwetgeving tot reglementering van interbancaire vergoedingen. Deze wetgeving voorziet in een geleidelijke verlaging van de MIV-maxima tot 0,5 % begin 2016, alsook in de afschaffing van de verplichting om alle kaarten te honoreren en van de aanrekening van toeslagen (alleen voor kredietkaarten). In Hongarije is een wetgevingsvoorstel in behandeling dat binnenlandse interbancaire vergoedingen voor krediet- en debetkaarten begrenst tot hun respectieve niveaus voor grensoverschrijdend gebruik, waarbij de Hongaarse centrale bank met de berekening van deze vergoedingen wordt belast. In Italië is in december 2012 een ontwerpdecreet van het ministerie van Economie en Financiën ter raadpleging gepubliceerd. Dat ontwerpdecreet heeft hoofdzakelijk betrekking op het aan banden leggen van het samenvoegen van vergoedingen, alsook op de vergelijkbaarheid van interbancaire en handelarenvergoedingen. In laatstgenoemde vergoedingen moet rekening worden gehouden met het volume van transacties en deze vergoedingen moeten ook lager zijn voor kleine betalingen. In het Verenigd Koninkrijk stelt de regering voor betalingssystemen onder economisch toezicht te stellen door voor retailbetalingssystemen een nieuwe mededingingstoezichthouder naar het model van een toezichthouder op nutsbedrijven in het leven te roepen⁶.

Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de Unie

De doelstellingen van het voorstel zijn in overeenstemming met de beleidsgebieden en doelstellingen van de Unie. Ten eerste zorgen zij voor een betere werking van de interne markt voor betalingsdiensten en, meer in het algemeen, voor alle goederen en diensten, wat Europese consumenten en ondernemingen ten goede komt. Ten tweede ondersteunen zij in ruime zin andere beleidslijnen van de Unie, zoals met name het mededingingsbeleid (door te zorgen voor gelijke plichten, rechten en kansen voor alle marktspelers en door de grensoverschrijdende verlening van betalingsdiensten te vergemakkelijken, waardoor er van een scherpere concurrentie sprake is). In de effectbeoordeling waarvan dit voorstel vergezeld gaat, wordt geconcludeerd dat de voorgestelde maatregelen de marktintegratie voor consumenten en handelaars zouden bevorderen, in een betere pan-Europese markttoegang zouden resulteren, en betaalkaartsystemen en nieuwkomers meer rechtszekerheid inzake bedrijfsmodellen zouden bieden. De maatregelen zouden ook de dreiging tegengaan dat modellen die op concurrentiebeperkende praktijken zijn gebaseerd, naar nieuwe, innovatieve betalingsdiensten worden "geëxporteerd".

Ondanks het arrest van het Gerecht, waarin het oordeel van de Commissie werd bevestigd dat MIV's zoals deze in het kader van het MasterCard-systeem werden toegepast, de concurrentie beperkten en niet leidden tot efficiëntieverbeteringen die zwaarder wogen dan de schade die daaruit voor handelaars en consumenten voortvloeide, lijken de internationale en binnenlandse betaalkaartsystemen die in de EU actief zijn, niet bereid te zijn hun praktijken

⁵ Artikel 80 van de Deense wet op betalingsdiensten en elektronisch geld, geconsolideerde wet nr. 365 van 26 april 2011, http://www.finanstilsynet.dk/en/Regler-og-praksis/Translated-regulations/~media/Regler-og-praksis/2012/C_Act365_2011_new.ashx. Deze wet reglementeert de handelarenvergoedingen voor persoonlijke transacties en schrijft voor dat handelaars een jaarlijkse vergoeding moeten betalen. De handelaars zijn ingedeeld in 8 verschillende kostencategorieën en het ministerie van Economie stelt de vergoedingsbedragen vast.

⁶ <https://www.gov.uk/government/consultations/opening-up-uk-payments>

proactief aan te passen om zich naar de Europese en nationale mededingingsregels te voegen. Hoewel de nationale mededingingsautoriteiten, in nauwe samenwerking met de Commissie, deze situatie aan het aanpakken zijn, is het risico niet denkbeeldig dat de resultaten die de handhaving van het mededingingsrecht volgens verschillende tijdlijnen en procedures oplevert, onvoldoende doorslaggevend zijn en niet op tijd komen om de vereiste marktintegratie en -innovatie teweeg te brengen die in een concurrerende Europese betaalmarkt op mondiaal niveau moet resulteren. In het onderhavige voorstel wordt rekening gehouden met de EU-mededingingsregels en met de ervaring die de Commissie in mededingingszaken inzake betalingen heeft opgedaan. Het is er daarom op gericht rechtszekerheid te verschaffen met de bedoeling een daadwerkelijke integratie en concurrentie te waarborgen en aldus de economische welvaart voor alle belanghebbenden, en in het bijzonder voor de consumenten, te verbeteren. Doordat economische transacties binnen de Unie worden vergemakkelijkt, zal het voorstel ook aan het bereiken van de ruimere doelstellingen van de EU 2020-strategie bijdragen.

2. RESULTATEN VAN RAADPLEGINGEN VAN DE BETROKKEN PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

Raadpleging van belanghebbende partijen

Wijze van raadpleging, belangrijkste geraadpleegde sectoren en algemeen profiel van de respondenten

Op 11 januari 2012 heeft de Europese Commissie het groenboek "*Naar een geïntegreerde Europese markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen*"⁷ gepubliceerd, waarna een openbare raadpleging heeft plaatsgevonden. In het kader van deze raadpleging heeft de Commissie meer dan 300 reacties ontvangen. De uitvoerige feedback van belanghebbenden⁸ heeft relevante informatie opgeleverd over een aantal recente nieuwe ontwikkelingen en over mogelijke noodzakelijke wijzigingen in het bestaande betalingskader.

Op 4 mei 2012 heeft een openbare hoorzitting plaatsgevonden, die door ongeveer 350 belanghebbenden is bijgewoond.

Op 20 november 2012 heeft het Europees Parlement een resolutie over "*Naar een geïntegreerde Europese markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen*"⁹ aangenomen, die in feite een verslag over het groenboek is.

Samenvatting van de reacties en hoe daarmee rekening is gehouden

Uit het raadplegingsproces is een aantal kernboodschappen met betrekking tot de reikwijdte van deze verordening gedistilleerd. Belanghebbenden uit alle categorieën waren het er roerend over eens dat meer rechtszekerheid over multilaterale interbancaire vergoedingen (MIV's) moet worden verschaft. Betalingsdienaars achtten dit bijzonder relevant in het licht van de op zowel Europees als nationaal niveau lopende mededingingszaken. Ten tweede wezen vooral handelaars maar ook belanghebbenden uit andere categorieën op belemmeringen voor grensoverschrijdende acceptatie. Deze belemmeringen moeten eerst uit de weg worden geruimd voordat een echte eengemaakte markt voor betalingsdiensten kan ontstaan. Er was ook veel belangstelling voor de bespreking van bedrijfsregels, maar op dit punt liepen de standpunten veelal uiteen al naargelang de categorie belanghebbenden.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0941:NL:NOT>

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0426+0+DOC+XML+V0//NL>

Volgens betalingsdienstaanbieders en betaalkaartsystemen is het geen enkel probleem dat MIV's sterk verschillen van land tot land en voor grensoverschrijdende betalingen binnen hetzelfde betaalkaartstelsel. Deze situatie staat volgens hen ook de marktintegratie niet in de weg. Daartegenover staat dat handelaars, consumentenverenigingen en een aantal niet-bancaire betalingsdienstaanbieders vonden dat dergelijke verschillen ongerechtvaardigd zijn en dat zowel voor binnenlandse en grensoverschrijdende transacties als in alle lidstaten dezelfde MIV's moeten gelden. De overheidsinstanties waren van oordeel dat de MIV's moeten worden geharmoniseerd om tot een geïntegreerde markt te komen. De betalingsdienstaanbieders leken gekant tegen elk regelgevingsinitiatief met betrekking tot interbancaire vergoedingen. Zij voerden aan dat dit tot hogere vergoedingen voor kaarthouders zou leiden en dat detailhandelaars de voordelen niet aan de consumenten ten goede zouden laten komen. De detailhandelaars waren daarentegen de mening toegedaan dat MIV's in omgekeerde concurrentie resulteren door het duurste betaalmiddel te bevoorjelen, belemmeringen voor de markttoegang opwerpen, en tegelijkertijd het risico van een overloopeffect van kaarten naar mobiele en internetbetalingen inhouden. De meeste consumentenverenigingen sloten zich aan bij de analyse van de handelaars dat MIV's een negatief effect op de concurrentie en de welvaart van de consumenten sorteren, maar zij spraken de bezorgdheid uit dat een verlaging van de MIV's tot hogere kaartvergoedingen en andere kosten voor consumenten zou kunnen leiden. De mededingingsautoriteiten zijn voorstander van een optreden om de MIV's te verlagen, met name voor tot volle wasdom gekomen vierpartijensystemen. De meningen van andere overheidsinstanties waren verdeeld.

Wat grensoverschrijdende acceptatie betreft, achtten de meeste betaalkaartsystemen en betalingsdienstaanbieders een harmonisatie van lokale normen en voorschriften noodzakelijk, terwijl handelaars en consumenten het erover eens waren dat er sprake was van tal van lokale belemmeringen voor grensoverschrijdende acceptatie. Anders dan betalingsdienstaanbieders en betaalkaartsystemen gaven handelaars de voorkeur aan regelgevende oplossingen boven een op zelfregulering gebaseerde normalisatie. Betaalkaartsystemen en betalingsdienstaanbieders geven de voorkeur aan de toepassing van de MIV van het land waar de verkoop plaatsvindt, terwijl de meeste handelaars en niet-bancaire betalingsdienstaanbieders voorstander zijn van de toepassing van een gemeenschappelijke MIV in de gehele interne markt. Alleen betalingsdienstaanbieders en nieuwe betaalkaartsystemen stonden achter de verplichte voorafgaande toestemming voor grensoverschrijdende acceptatie.

Wat de bedrijfsregels betreft, bestond er geen consensus over de voordelen en de noodzaak van het reglementeren van het aansturen van het betalingsgedrag en de verplichting om alle kaarten te honoreren, op grond waarvan handelaars verplicht zijn alle kaarten van eenzelfde merk te accepteren als zij één categorie kaarten van dit merk accepteren. De meeste systemen en betalingsdienstaanbieders waren voorstander van de status quo, terwijl handelaars, consumenten, mededingingsautoriteiten en de meeste overheidsinstanties ervoor pleitten handelaars door middel van regelgeving toe te staan consumenten ertoe aan te sporen goedkopere betaalmiddelen te gebruiken, al waren consumenten tegen het aanrekenen van toeslagen. Een afschaffing van de verplichting om alle kaarten te honoreren werd afgewezen door betalingsdienstaanbieders en betaalkaartsystemen, maar diende volgens andere belanghebbenden – door middel van regelgeving – te worden doorgedrukt, zodat handelaars in staat worden gesteld alleen goedkopere betaalmiddelen te accepteren, wat een positief effect op de concurrentie zou sorteren. Consumenten waren evenwel voorzichtiger op dit punt. De meeste belanghebbenden stonden achter een verbod op het samenvoegen van door detailhandelaars te betalen handelarenvergoedingen – waarbij betalingsdienstaanbieders en betaalkaartsystemen van mening waren dat vergoedingen niet meer worden samengevoegd na de door MasterCard gedane toezeggingen en door Visa aangevane verbintenissen.

Een gedetailleerd overzicht van de standpunten van belanghebbenden en lidstaten ten aanzien van interbancaire vergoedingen is te vinden in het feedbackverslag van de openbare raadpleging over het groenboek¹⁰.

In zijn initiatiefverslag over het groenboek heeft het Europees Parlement de in het groenboek vermelde doelstellingen en gesignaleerde hinderpalen voor de integratie bevestigd en gepleit voor de vaststelling van wetgeving op een aantal terreinen met betrekking tot kaartbetalingen, maar tevens voorgesteld een voorzichtiger aanpak ten aanzien van internet- en mobiele betalingen te volgen omdat de ontwikkeling van deze markten zich nog steeds in een premature fase bevindt. Daarnaast heeft het Parlement zich krachtig uitgesproken voor het verschaffen van duidelijkheid aan marktdeelnemers over interbancaire vergoedingen en voor een geleidelijke aanpak die uiteindelijk tot een wettelijk verbod op dergelijke vergoedingen moet leiden.

Effectbeoordeling

De Commissie heeft een effectbeoordeling uitgevoerd die is opgenomen in het werkprogramma. Deze effectbeoordeling is verricht in samenwerking met de ECB. De effectbeoordeling had betrekking op opties voor de herziening van de Richtlijn Betalingsdiensten en voor de reglementering van multilaterale interbancaire vergoedingen.

In de effectbeoordeling wordt nader ingegaan op de problematiek van de ondoelmatige concurrentie op markten voor kaart- en op kaarten gebaseerde betalingen. Deze situatie resulteert in suboptimale marktresultaten en vrij hoge vergoedingen die handelaars moeten betalen en op hun beurt aan consumenten doorberekenen. In dit verband wordt ook gewezen op de beperkte marktintegratie, de geringe mogelijkheden voor nieuwe pan-Europese spelers om de markt te betreden, het verdwijnen van binnenlandse (doorgaans goedkopere) betaalkaartsystemen en een beperkt blijvende innovatie. Interbancaire vergoedingen worden als een belangrijke oorzaak van deze ontwikkelingen aangemerkt. Ook het van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenlopende niveau van de interbancaire vergoedingen vormt een belemmering voor de marktintegratie. Deze effecten worden nog versterkt door een aantal bedrijfsregels, die negatieve gevolgen hebben voor de transparantie, het vermogen van detailhandelaars om een accepteerder in een andere lidstaat te kiezen ("grensoverschrijdende acceptatie"), en het vermogen van detailhandelaars om hun consumenten ertoe aan te sporen van efficiëntere betaalmiddelen gebruik te maken of om dure kaarten te weigeren (de verplichting om alle kaarten te honoreren).

In de effectbeoordeling worden de volgende zes scenario's voor interbancaire vergoedingen onder de loep genomen: i) geen optreden van de Commissie; ii) reglementeren van grensoverschrijdende acceptatie en van het niveau van interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende transacties; iii) machtigen van de lidstaten om binnenlandse interbancaire vergoedingen vast te stellen op basis van een gemeenschappelijke methode; iv) reglementeren van een gemeenschappelijk, EU-breed maximumniveau voor interbancaire vergoedingen, waarbij a) ofwel een maximum voor interbancaire vergoedingen wordt vastgesteld – dat verschillend is voor zowel debet- als kredietkaarten en dat geldt voor debet- en kredietkaarten of alleen voor debetkaarten, b) ofwel interbancaire vergoedingen voor transacties met debetkaarten volledig worden verboden of enkel tot een lager niveau worden teruggebracht; v) al dan niet vrijstellen van (normaal gesproken duurdere) commerciële kaarten en door driepartijensystemen uitgegeven kaarten van de reglementering betreffende interbancaire vergoedingen; en vi) reglementeren van handelarenvergoedingen, d.w.z.

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

reglementeren van de vergoedingen die de detailhandelaar aan zijn accepterende bank moet betalen.

De in het kader van scenario's ii) en iv) onderzochte maxima voor transacties met debet- en kredietkaarten bedragen respectievelijk 0,2 % en 0,3 %. Deze niveaus zijn gebaseerd op de zogeheten "Merchant Indifference Test", die in de economische literatuur wordt beschreven en waarmee het niveau wordt bepaald van de vergoeding die een handelaar bereid zou zijn te betalen als hij de kosten van het gebruik van betaalkaarten door klanten zou vergelijken met de kosten van niet met een kaart gedane (contante) betalingen (rekening houdend met de vergoeding die aan de accepterende bank moet worden betaald, d.w.z. de handelarenvergoeding). Met dergelijke maxima wordt het hanteren van efficiënte betaalinstrumenten gestimuleerd doordat het gebruik in de hand wordt gewerkt van kaarten die hogere transactievoordelen opleveren, terwijl tegelijkertijd onevenredig hoge handelarenvergoedingen worden voorkomen, die verborgen kosten voor andere consumenten met zich meebrengen. Anders kunnen collectieve regelingen voor interbancaire vergoedingen aanleiding geven tot buitensporig hoge handelarenvergoedingen omdat handelaars niet snel dure betaalinstrumenten zullen weigeren uit vrees klanten te zullen verliezen. De maxima sluiten ook aan bij de niveaus die betaalkaartssystemen (Visa Europe, MasterCard, *Groupement Cartes Bancaires*) in het kader van mededingingsprocedures hebben voorgesteld en die door de mededingingsautoriteiten zijn aanvaard als niveaus die geen verder optreden vereisen.

In de effectbeoordeling wordt tot de conclusie gekomen dat de beste optie lijkt te bestaan in een combinatie van:

- een reeks maatregelen ter bevordering van een doeltreffender marktwerking, waarbij onder meer de verplichting om alle kaarten te honoreren aan banden wordt gelegd en handelaars in de gelegenheid worden gesteld voor *alle kaarten op kaarten gebaseerde* transacties die op vierpartijensystemen stoelen, zelf het op het verkooppunt te gebruiken kaartmerk te kiezen; en
- de vaststelling van een maximum voor interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende transacties met debet- en kredietkaarten van consumenten (in een eerste fase) en, in een tweede fase, de vaststelling van een maximum voor interbancaire vergoedingen voor binnenlandse transacties met krediet- en debetkaarten van consumenten.

In de effectbeoordeling en de bijlage daarbij wordt ook uitvoerig stilgestaan bij andere maatregelen die in de verordening worden voorgesteld om de markttransparantie en een efficiënt werkende markt te garanderen, zoals onder meer de afschaffing van maatregelen die gedragssturing beletten, het toestaan van kaartidentificatie, co-badging, de verplichting voor betalingsdienstaanbieders om facturen aan hun begunstigden te verstrekken, en een verbod op het samenvoegen van vergoedingen.

Deze algemene transparantiemaatregelen die in de verordening worden voorgesteld, moeten leiden tot een efficiëntere markt voor *alle* betaalkaart- en *op betaalkaarten gebaseerde* transacties die op het model van het vierpartijensysteem stoelen.

Sommige categorieën betaalkaarten worden echter zo veelvuldig door consumenten gebruikt, dat het doorgaans onmogelijk is voor detailhandelaars om deze te weigeren of het gebruik ervan door consumenten te ontmoedigen omdat zij vrezen klanten te zullen verliezen. Daarom moeten verdere maatregelen worden genomen om een geïntegreerde markt tot stand te brengen, een efficiënte marktwerking te garanderen en concurrentieverstorende

bedrijfspraktijken op deze terreinen tegen te gaan. Dit geldt voor debet- en kredietkaarten van consumenten.

In een eerste fase is het van belang dat handelaars wordt toegestaan een accepteerder van buiten hun eigen lidstaat te kiezen ("grensoverschrijdende acceptatie") en dat het niveau van grensoverschrijdende interbancaire vergoedingen wordt gereguleerd, waardoor rechtszekerheid wordt geboden. Hoewel het niet uitgesloten is dat deze maatregelen slechts beperkte gevolgen voor grote handelaars zullen blijken te hebben, zouden zij toch de marktintegratie bevorderen en, net als de vergelijkbare bepaling in de verordening betreffende de SEPA-einddatum, in louter binnenlands verband een disciplinerend en convergentiebevorderend effect op het niveau van de interbancaire vergoedingen kunnen sorteren.

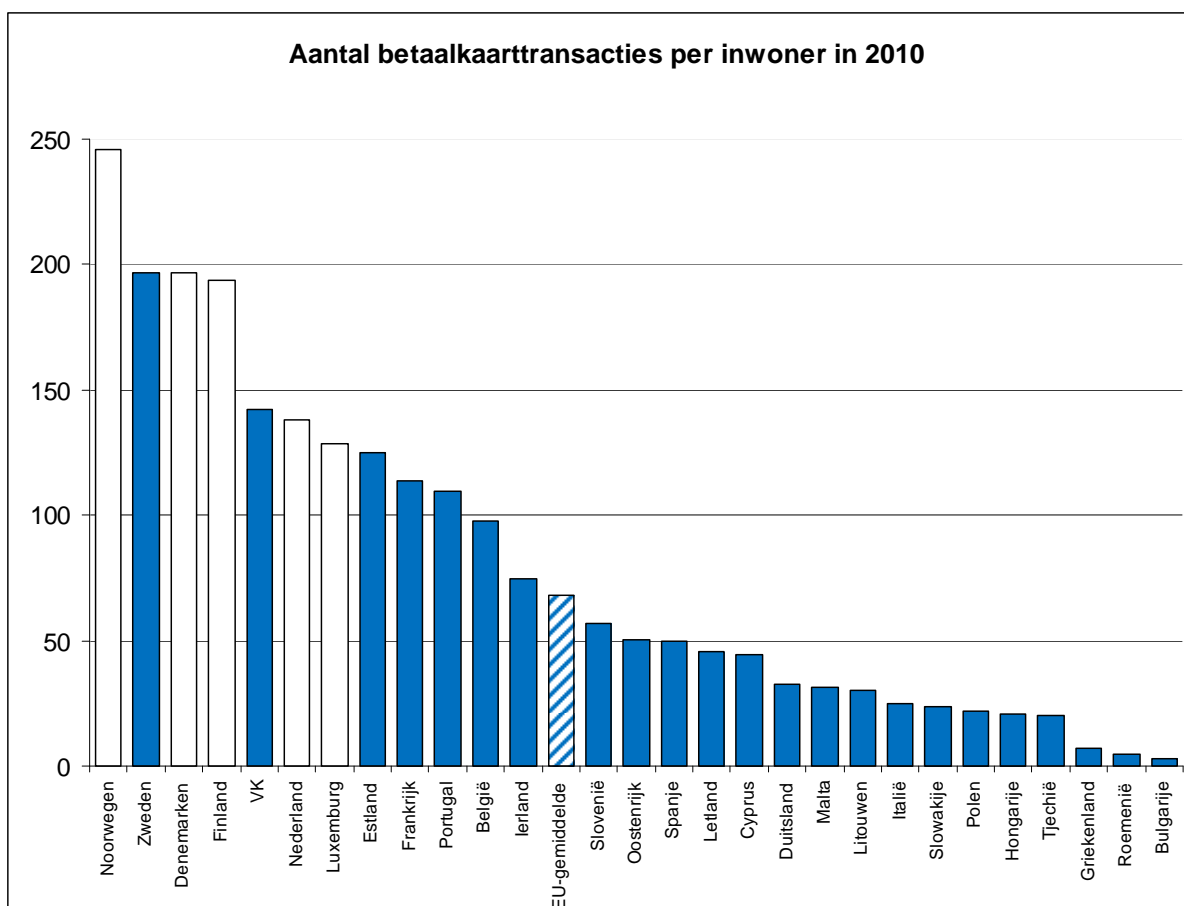
Op langere termijn zouden evenwel ook kleinere detailhandelaars rechtstreeks de vruchten moeten kunnen plukken van maatregelen die tot efficiëntere interbancaire vergoedingen en gelijke concurrentieverhoudingen voor betalingsdienstaanbieders leiden. Na een overgangperiode moet de reglementering van interbancaire vergoedingen voor consumentenkaarten dan ook tot binnenlandse interbancaire vergoedingen worden uitgebreid. Momenteel gelden in acht EU-lidstaten geen of zeer lage interbancaire vergoedingen voor transacties met *debet*kaarten, zonder dat dit merkbare negatieve gevolgen heeft voor de uitgifte en het gebruik van betaalkaarten. Integendeel: het zijn juist die lidstaten waar het meeste betaalkaarten worden uitgegeven en waar deze kaarten het meest worden gebruikt. Afgaande op de trends van de afgelopen tien jaar, valt het te verwachten dat de uitgifte en het gebruik van debetkaarten de komende jaren zullen blijven stijgen, zodat mag worden aangenomen dat debetkaarten, na de overgangperiode waarin de verordening voorziet, in de EU alomtegenwoordig zullen zijn en het niet langer gerechtvaardigd zal zijn de uitgifte en het gebruik van betaalkaarten te stimuleren door middel van vergoedingen die door handelaars aan uitgevende betalingsdienstaanbieders worden doorbetaald. Nu al komt het zeer zelden voor dat iemand een betaalrekening opent en geen betaalkaart heeft, wat op zichzelf al aanzienlijke kostenbesparingen oplevert voor betalingsdienstaanbieders. Daarnaast is in het richtlijnvoorstel dat onder meer op de toegang tot een betaalrekening met basisfuncties betrekking heeft¹¹, bepaald dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat een betaalrekening met basisfuncties betalingstransacties (inclusief onlinebetalingen) via een betaalkaart omvat. Kleinere detailhandelaars zullen pas rechtstreeks de vruchten kunnen plukken van maatregelen die tot efficiëntere interbancaire vergoedingen en gelijke concurrentieverhoudingen voor betalingsdienstaanbieders leiden als ook binnenlandse vergoedingen voor consumentenkaarten worden gereguleerd. Om discriminatie te vermijden tussen kleine en grote detailhandelaars, die het makkelijkst van grensoverschrijdende acceptatie kunnen profiteren, wordt voorgesteld het in een eerste fase voor *grensoverschrijdende* transacties voorgestelde maximum in een tweede fase ook tot *binnenlandse* transacties met kredietkaarten uit te breiden. De Commissie is echter de mening toegedaan dat de rijpheid van de EER-markten, met name wat de uitgifte en het gebruik van debetkaarten betreft, verder moet worden onderzocht en dat eerst zekerheid moet worden verkregen over het feit dat interbancaire vergoedingen niet noodzakelijk zijn om de uitgifte en het gebruik van dergelijke kaarten te stimuleren. Zoals hierboven is aangegeven, zouden intussen voor transacties met debet- en kredietkaarten maxima van respectievelijk 0,2 % en 0,3 % gelden.

¹¹ COM(2013) 266 final.

Als maxima voor interbancaire vergoedingen worden vastgesteld, zouden detailhandelaars al bij al lagere vergoedingen betalen. Dat zou resulteren in besparingen, waarvan een deel aan de consumenten zou worden doorgegeven. Consumenten draaien nu al op voor de kosten doordat interbancaire vergoedingen (via de handelarenvergoedingen) in de detailhandelsprijzen zijn verwerkt. Daarbij komt nog dat banken minder snel geneigd zijn om de uit de interbancaire vergoedingen voortvloeiende winsten met hun rekeninghouders te delen dan handelaars met hun klanten, gezien de minder scherpe concurrentie in de banksector en het huidige gebrek aan mobiliteit van de consument op het gebied van retailbanking. Handelaars zouden hun klanten dus hoe dan ook meer van eventuele voordelen laten meeprofiteren dan banken. In Australië leverde de ingreep een daling op van naar schatting 0,67 AUD per aankoop en 77,19 AUD per rekening per jaar. Het effect kan echter uiteenlopen van detailhandelssector tot detailhandelssector, en tevens verschillen naargelang van de omvang van de handelszaak, de gebruikte betaalinstrumenten en het type aankopen. Het zal altijd moeilijk zijn om de verandering in een specifieke economische factor in verband te brengen met de verandering in een specifieke prijs voor een product of dienst in een bepaalde detailhandelszaak.

Dat betekent evenwel niet dat de kosten waarmee detailhandelaars momenteel te maken krijgen, via hun banken automatisch op het bord van de consumenten terechtkomen. Betalingssystemen zijn immers complex van aard: er is sprake van interactie tussen de bank van de kaarthouder en de kaarthouder zelf en tussen de bank van de handelaar en de handelaar zelf, en daarnaast worden beide banken in hun gedrag ten aanzien van hun respectieve consumenten in beginsel ook nog eens met concurrentie van andere banken en met verschillende marktomstandigheden geconfronteerd. Er mag dan ook worden verwacht dat de begrenzing van interbancaire vergoedingen gunstige gevolgen voor de kaartacceptatie zal hebben, wat, op basis van de schaafeffecten, ook de uitgifte van kaarten in gunstige zin kan beïnvloeden. In de meeste landen gaat een verlaging van hoge interbancaire vergoedingen doorgaans gepaard met een grotere kaartacceptatie. Tevens lijkt het erop dat in landen met lage interbancaire vergoedingen het kaartgebruik groter is. Denemarken behoort met 216 transacties per inwoner tot de landen met het hoogste kaartgebruik in de EU en er worden geen interbancaire vergoedingen in rekening gebracht voor debetkaarten. Hetzelfde geldt voor internationale betaalkaartsystemen: in Zwitserland rekent Maestro geen interbancaire vergoeding aan en is het het belangrijkste debetkaartstelsel. In Nederland worden betaalkaarten al op grote schaal gebruikt en geaccepteerd en neemt de populariteit ervan nog toe als vervangingsmiddel van contanten. Zowel Denemarken als Nederland wordt gekenmerkt door lage vergoedingen voor bankrekeningen, vergeleken met landen met hogere interbancaire vergoedingen (bv. Frankrijk, zelfs na handhaving van de mededingingsregels, en Spanje). In Spanje is het kaartgebruik gestegen na de interventie, waarbij de gemiddelde transactiewaarde voor kaartbetalingen tussen 2005 en 2010 met 15 % is afgenomen. Tegelijkertijd is het volume en de waarde van de kaarttransacties toegenomen, zo blijkt uit officiële cijfers van de Spaanse centrale bank¹².

¹² Zie effectbeoordeling, blz. 208.

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek, worden binnenlandse systemen zonder interbancaire vergoedingen ook gekenmerkt door het hoogste kaartgebruik (ECB-gegevens). Ook het Verenigd Koninkrijk en Zweden hebben vrij lage interbancaire vergoedingen.

Het totale effect van verlagingen van interbancaire vergoedingen op de inkomsten van uitgevende en accepterende betalingsdienstaanbieders valt moeilijk in te schatten, omdat stijgingen in het volume van kaarttransacties (dankzij een grotere acceptatie) en de besparingen die betalingsdienstaanbieders op de verwerking van contante betalingen realiseren, althans voor een deel de uit een begrenzing van de interbancaire vergoedingen voortvloeiende verliezen compenseren. Een andere kostenbesparing kan voortvloeien uit het feit dat er minder contanten bij geldautomaten worden opgenomen en dat er dus minder interbancaire vergoedingen dan normaal moeten worden betaald aan accepterende banken waarvan de geldautomaten worden gebruikt. Het is dus geen uitgemaakte zaak dat de maatregel tot een daling van de inkomsten van uitgevende banken leidt. Wat levensvatbaarheid betreft, lijkt een debetkaartsysteem zonder enige interbancaire vergoeding uit commercieel oogpunt perfect levensvatbaar zonder dat de kosten van betaalrekeningen van consumenten moeten worden verhoogd. Zo is de interbancaire vergoeding voor het binnenlandse debetkaartsysteem in Denemarken gelijk aan nul, terwijl de gemiddelde rekeninghouder voor zijn betaalrekening veel lagere vergoedingen betaalt dan gemiddeld in de EU het geval is. Ook in Zwitserland rekent het belangrijkste debetkaartnetwerk (Maestro, een onderdeel van MasterCard) geen MIV's aan.

In feite bestaat er geen automatisch verband tussen een verlaging van de interbancaire vergoedingen en een verhoging van de jaarlijkse kaartvergoedingen. Kaartvergoedingen lijken bijvoorbeeld sterker afhankelijk te zijn van de mate van concurrentie in de retailbankingsector. In de Verenigde Staten hebben de banken na de reglementering van de

interbancaire vergoedingen getracht de door kaarthouders te betalen vergoedingen te verhogen, maar zij zijn op hun schreden moeten terugkeren omdat consumenten massaal in opstand kwamen. In Zwitserland is er parallel met een verlaging van de vergoedingen voor kaarthouders een verlaging van de interbancaire vergoedingen doorgevoerd. In Australië liepen de vergoedingen voor kaarthouders snel op voordat maxima voor interbancaire vergoedingen werden ingevoerd, maar na de hervormingen zijn de vergoedingen voor kaarthouders minder sterk gestegen (tussen 1997 en 2002: kredietkaarten +218 % en tussen 2003 en 2008: +122 %). In Spanje zijn de gemiddelde jaarlijkse vergoedingen voor debet- en kredietkaarten sinds de ingreep elk jaar met respectievelijk 6,18 EUR en 11,45 EUR gestegen. De kaartportefeuille van de banken is echter gegroeid, waarbij de groei bij de kredietkaarten aanzienlijk hoger lag dan die bij de debetkaarten, ondanks de economische crisis. Andere trends laten evenwel vermoeden dat de concurrentie in de Spaanse banksector vrij beperkt is: zo zijn de vergoedingen voor het aanhouden van betaalrekeningen tussen 2007 en 2012 verdubbeld en zijn ook de vergoedingen voor debetstanden toegenomen. In Spanje lijken verhogingen van vergoedingen in de retailbankingsector schering en inslag, zonder dat er sprake is van een verband met interbancaire vergoedingen.

Er zijn aanwijzingen dat een jaar na de invoering van de MIV-reglementering de prijzen in de Verenigde Staten aan het dalen zijn. Daarnaast blijkt uit gegevens met betrekking tot Australië dat lagere interbancaire vergoedingen volledig (100 %) aan detailhandelaars ten goede lijken te komen – omdat accepterende markten doorgaans concurrerender zijn dan uitgevende markten, terwijl de potentiële stijging van vergoedingen voor kaarthouders beperkt is gebleven tot 30 à 40 % van de omvang van de toename van interbancaire vergoedingen. Bovendien zullen consumenten die van goedkope betaalmiddelen gebruikmaken, na de begrenzing van interbancaire vergoedingen en de invoering van transparantiemaatregelen niet langer de (vaak welvarender) consumenten "subsidiëren" die duurdere betaalmiddelen gebruiken omdat handelaars het gedrag van consumenten niet kunnen sturen, vooral wat de kaarten betreft waarvan regelmatig gebruik verplicht is.

De concurrentie zou wederom haar rol vervullen, waardoor de toetreding van nieuwkomers tot de betaalmarkt consumenten en detailhandelaars ten goede zou komen. Ook al zouden de vergoedingen voor kaarthouders stijgen – wat nog niet zeker is omdat van de begrenzing van interbancaire vergoedingen naar alle waarschijnlijkheid geen eenduidig effect zal uitgaan –, dan nog zullen consumenten wellicht via lagere detailhandelsprijzen van lagere interbancaire vergoedingen kunnen profiteren, zelfs als detailhandelaars de besparingen niet voor 100 % doorgeven. Ook de toetreding van nieuwkomers tot de betaalmarkt zal ongetwijfeld voordelen voor hen opleveren. Daarnaast moet worden bedacht dat consumenten waarschijnlijk zullen profiteren van de diensten die door nieuwkomers op de markt worden aangeboden. Een praktijkvoorbeeld hiervan, met interbancaire vergoedingen die lager zijn dan 0,2 %, is Nederland, waar de goedkope onlinebetalingsoplossing (Ideal) voornamelijk is ontwikkeld omdat de lage interbancaire vergoedingen die daar gelden, banken ertoe hebben aangemoedigd te innoveren. Dit heeft tot gevolg dat Nederlandse consumenten geen hoge vergoedingen voor kredietkaarten moeten betalen om online te kunnen winkelen.

Hoewel commerciële kaarten en kaarten die door driepartijensystemen zijn uitgegeven, veelal duurder zijn, zouden zij niet onder de diverse voorgestelde maxima voor consumentenkaarten vallen – zoals in optie v) wordt voorgesteld – omdat zij een gering marktaandeel in de EU en andere vergoedingsstructuren hebben en deze situatie in de toekomst naar verwachting niet zal veranderen. De voor transacties met consumentenkaarten voorgestelde maatregelen zouden echter wel op dergelijke systemen van toepassing zijn, voor zover deze dergelijke kaarten uitgeven en op zodanige wijze van licentiehoudende betalingsdienstaanbieders gebruikmaken dat hun systeem in feite op eenzelfde wijze functioneert als een

vierpartijensysteem. Daarnaast zouden de transparantiebevorderende maatregelen onder alle omstandigheden op dergelijke systemen van toepassing zijn.

Het reglementeren van de handelarenvergoedingen zoals aangegeven in optie vi), zou inhouden dat niet alleen interbancaire vergoedingen, maar ook de overige door handelaars te betalen vergoedingen zouden moeten worden bestreken. Dit zou de facto neerkomen op het controleren van de voor handelaars geldende prijzen en op het reguleren van de detailhandelsprijzen. Het begrenzen van de interbancaire vergoedingen daarentegen zou inhouden dat de groothandelsprijzen worden gereguleerd om deze bij de analyse in mededingingszaken te doen aansluiten en aldus een interne markt tot stand te brengen, daar interbancaire vergoedingen geen eindprijzen zijn voor detailhandelaars en zeker niet voor consumenten.

Transparantie- en sturingsmaatregelen blijven van essentieel belang om een sterke promotie van kaarten met ongereguleerde interbancaire vergoedingen te voorkomen. Tevens dient te worden voorzien in maatregelen om omzeiling van de reglementering tegen te gaan.

3. JURIDISCHE ASPECTEN VAN HET VOORSTEL

Samenvatting van de voorgestelde maatregel

Het voorstel is in twee grote delen ingedeeld.

Het eerste deel voert voorschriften voor interbancaire vergoedingen in. Het voorstel voorziet in een "gereguleerd" en een "niet-gereguleerd" gebied voor dergelijke vergoedingen. Het gereguleerde gebied omvat alle kaarttransacties waarvan consumenten op grote schaal gebruikmaken en die dus moeilijk te weigeren zijn door detailhandelaars. Het betreft betalingstransacties met debet- en kredietkaarten van consumenten en op dergelijke kaarten gebaseerde betalingstransacties. Het niet-gereguleerde gebied omvat alle betaalkaarttransacties en *op kaarten gebaseerde* betalingstransacties die gebaseerd zijn op betaalkaarten die buiten het gereguleerde gebied vallen, zoals onder meer de zogeheten commerciële kaarten of door driepartijensystemen uitgegeven kaarten.

Gedurende een overgangsperiode van twee jaar na de bekendmaking van de verordening gelden op het "gereguleerde gebied" alleen maxima voor interbancaire vergoedingen voor *grensoverschrijdende* transacties (waarbij de kaarthouder zijn kaart in een andere lidstaat gebruikt) of *grensoverschrijdende* acceptatietransacties (waarbij de handelaar een beroep doet op een accepterende betalingsdianstaaubieder in een andere lidstaat).

Hoewel in de effectbeoordeling ook een verbod op interbancaire vergoedingen voor debetkaarten als onderdeel van de voordeligste oplossing werd aangemerkt, vindt de Commissie dat de rijpheid van de EER-markten, met name wat de uitgifte en het gebruik van debetkaarten betreft, verder moet worden onderzocht en dat eerst zekerheid moet worden verkregen over het feit dat interbancaire vergoedingen niet noodzakelijk zijn om de uitgifte en het gebruik van dergelijke kaarten te stimuleren, voordat interbancaire vergoedingen voor debetkaarten volledig worden afgeschaft. Daarom wordt voorgesteld dat na een overgangsfase waarin alleen grensoverschrijdende acceptatie wordt geliberaliseerd en gereguleerd, dezelfde maximumvergoedingen die voor grensoverschrijdende acceptatietransacties gelden, ook op binnenlandse transacties zullen worden toegepast. Twee jaar na de volledige inwerkingtreding van de wetgeving zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de toepassing van deze wetgeving. Daarin zal met name worden beoordeeld of het niveau van de interbancaire vergoeding passend is, rekening houdend met het gebruik en de kosten van de diverse betaalmiddelen en de mate waarin nieuwkomers en nieuwe technologie hun weg naar de markt hebben gevonden.

Na de overgangsperiode zal voor alle (*grensoverschrijdende en binnenlandse*) **transacties met debetkaarten** van consumenten en *op dergelijke kaarten gebaseerde* betalingstransacties een maximale interbancaire vergoeding gelden van 0,20 % en voor alle (*grensoverschrijdende en binnenlandse*) **transacties met kredietkaarten** van consumenten en *op dergelijke kaarten gebaseerde* betalingstransacties een maximale interbancaire vergoeding van 0,30 %. Aangezien deze maxima door de mededingingsautoriteiten zijn aanvaard als niveaus die geen verder optreden vereisen, lijkt het te gaan om redelijke referentieniveaus, die reeds zijn toegepast zonder dat zij problemen opleverden voor de werking van internationale kaartsystemen en betalingsdianstaaubieders en voor de welvaart van detailhandelaars en consumenten. Tegelijkertijd bieden zij ook rechtszekerheid.

Het tweede deel van de verordening bevat voorschriften voor bedrijfsregels die van toepassing zullen zijn op *alle* categorieën kaarttransacties en *op kaarten gebaseerde* betalingstransacties. Zo zal vanaf de inwerkingtreding van de verordening:

- de toepassing van de verplichting om alle kaarten te honoreren, aan banden worden gelegd. Het zal evenwel niet zijn toegestaan te discrimineren op grond van de uitgevende bank of de herkomst van de kaarthouder en tussen kaarten waarop een even hoge interbancaire vergoeding moet worden betaald;
- de toepassing van elke regel die handelaars belet of hun mogelijkheden beperkt om consumenten ertoe aan te sporen efficiëntere betaalinstrumenten te gebruiken (regels ter voorkoming van gedragssturing), verboden zijn;
- de accepterende betalingsdianstaaubieder handelaars ten minste maandelijks vergoedingsoverzichten moeten verstrekken waarin hij voor elke categorie kaarten en voor elk afzonderlijk merk waarvoor hij acceptatiediensten verleent, vermeldt welke vergoedingen de handelaar tijdens de desbetreffende maand heeft betaald;
- de toepassing van elke regel die handelaars ervan weerhoudt aan hun klanten mee te delen welke vergoedingen zij aan accepterende betalingsdianstaaubieders betalen, verboden zijn.

De effectbeoordeling is gewijzigd naar aanleiding van de vergadering van de Effectbeoordelingsraad van 20 maart 2013. Opmerkelijke wijzigingen zijn onder meer de verstrekking van aanvullende informatie over de kaartmarkt en de werking ervan, alsook over EU-rechtspraak betreffende interbancaire vergoedingen, en de opneming van een samenvatting van de economische literatuur over interbancaire vergoedingen. Het mogelijke effect van het vaststellen van een maximum voor interbancaire vergoedingen op vergoedingen voor kaarthouders, de algemene welvaart van consumenten en de inkomsten van banken is op prominentere wijze gepresenteerd om te komen tot een gestroomlijnde presentatie in de hoofdtekst van de gevolgen van de belangrijkste opties. De onderlinge samenhang tussen de verschillende opties en pakketten is beter uitgelegd, alsook de redenering achter een alomvattend pakket waarin ook interbancaire vergoedingen zijn opgenomen, waarbij is aangegeven waarom interbancaire vergoedingen door middel van wetgeving worden gereguleerd.

Rechtsgrondslag

Artikel 114, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing voor zover het voorstel geen gebieden bestrijkt die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende reden(en) niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt.

Een geïntegreerde betaalmarkt die is gebaseerd op netwerken die zich over de nationale grenzen heen uitstrekken, vereiste van nature een Uniebrede aanpak omdat de toepasselijke beginselen, voorschriften, processen en normen in alle lidstaten consistent moeten zijn om rechtszekerheid te verschaffen en gelijke concurrentievoorwaarden voor alle marktdeelnemers tot stand te brengen. Het alternatief voor een EU-brede aanpak is een systeem van nationale procedures tot handhaving van de regelgeving en de mededinging. Een dergelijk systeem zou echter minder doeltreffend zijn dan een EU-optreden en tevens complexer en duurder uitvallen dan wetgeving op Europees niveau. Een eventueel optreden op EU-niveau is derhalve in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel. Een dergelijke aanpak ondersteunt de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (Single Euro Payments Area, SEPA) en is consistent met de digitale agenda, en met name met de totstandbrenging van een digitale eengemaakte markt. Hij bevordert technologische innovatie en werkt groei en werkgelegenheid in de hand, met name op het gebied van *e-* en *m-*commerce.

Gezien het grensoverschrijdende karakter van betaalmarkten zou elke maatregel die overheidsinstanties in een enkele lidstaat nemen om het niveau van de groothandelsvergoedingen (interbancaire vergoedingen) te verminderen of aan te passen, bovendien de goede werking van de communautaire betaalmarkt verstoren en niet bevorderlijk zijn voor de marktintegratie omdat zulks niet in een over de gehele EU gelijk speelveld zou resulteren. Dat zou bijvoorbeeld het geval zijn voor de momenteel in diverse lidstaten geplande, uiteenlopende nationale maatregelen tot reglementering of begrenzing van interbancaire vergoedingen.

Het voorstel is derhalve in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

Evenredigheidsbeginsel

Het voorstel is om de volgende redenen in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

Het voorstel gaat niet verder dan strikt noodzakelijk is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken, namelijk bijdragen tot de totstandkoming van een EU-brede betaalmarkt, waardoor consumenten, detailhandelaars en andere ondernemingen in staat worden gesteld ten volle te profiteren van de voordelen van de interne markt van de EU, met inbegrip van elektronische handel. Betere toegangsmogelijkheden voor pan-Europese spelers, meer innovatie en meer kansen voor nationale (doorgaans goedkopere) betaalkaartsystemen, in combinatie met een beperkter gebruik van contanten, houden mogelijkheden in voor detailhandelaars en betalingsdienaars, ongeacht of het om banken of nieuwkomers op de markt betreft. Daadwerkelijke concurrentie bij kaartbetalingen en op markten voor kaartbetalingen zal resulteren in efficiënte marktresultaten, in een ruimere keuze aan betalingsdienaars (met inbegrip van pan-Europese en innovatieve marktdeelnemers) en in lagere kosten voor detailhandelaars en consumenten. Handelaars moeten deze kostenbesparingen op hun beurt wel via lagere detailhandelsprijzen aan consumenten doorgeven.

De interbancaire vergoedingen op zich, alsook het sterk uiteenlopende niveau ervan vormen een belemmering voor de marktintegratie en de effectieve mededinging. De effecten daarvan worden nog versterkt door een aantal bedrijfsregels die tot minder transparantie voor detailhandelaars en consumenten leiden of die het vermogen beperken van detailhandelaars om een accepteerder in een andere lidstaat te kiezen en om consumenten ertoe aan te sporen van efficiëntere betaalmiddelen gebruik te maken.

Op basis van raadplegingen van belanghebbenden, waarvan de resultaten in de effectbeoordeling zijn samengevat, stelt de Commissie een combinatie van maatregelen voor om tot een efficiëntere marktwerking te komen, interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende transacties met debet- en kredietkaarten van consumenten te begrenzen (in een eerste fase) en, in een tweede fase, ook voor interbancaire vergoedingen voor binnenlandse transacties met krediet- en debetkaarten van consumenten een maximum vast te stellen.

Als geen reglementering wordt uitgevaardigd, blijft het probleem bestaan van de toenemende afhankelijkheid van de twee internationale marktspelers en van de geleidelijke verdwijning van (doorgaans goedkopere) binnenlandse betaalkaartsystemen. De schaal- en synergievoordelen voor potentiële nieuwe pan-Europese marktdeelnemers en innovatieve spelers zouden beperkt blijven, terwijl handelaars en consumenten zouden blijven betalen voor de versnipperde en dure EU-betalmarkt (ruim 1 % van het bbp van de EU of 130 miljard EUR per jaar volgens de ECB). Het oplossen van deze problemen met procedures tot handhaving van de mededinging, en met name op basis van het arrest in de zaak MasterCard, zal waarschijnlijk vele jaren in beslag nemen. Bovendien zal steeds een "geval-per-geval"-benadering worden gevolgd, wat dus geen gelijk speelveld kan opleveren.

Het is noodzakelijk en evenredig dat ook binnenlandse transacties worden bestreken en niet alleen grensoverschrijdende transacties, wat hoofdzakelijk grote detailhandelaars ten goede zou komen. Grensoverschrijdende transacties kunnen snel worden aangepakt, waardoor detailhandelaars de mogelijkheid wordt geboden uit te kijken naar goedkopere grensoverschrijdende acceptatiediensten, en binnenlandse banken of betaalkaartsystemen ertoe worden aangespoord hun acceptatievergoedingen te verlagen. Onlangs heeft een vergelijkbaar proces plaatsgevonden voor automatische afschrijvingen. In de verordening betreffende de SEPA-einddatum worden interbancaire vergoedingen voor automatische afschrijvingen beperkt en grensoverschrijdende interbancaire vergoedingen voor automatische afschrijvingen afgeschaft, terwijl wordt toegestaan dat binnenlandse interbancaire vergoedingen tot en met 2017 blijven voortbestaan. Als gevolg daarvan hebben banken die werden geconfronteerd met handelaars die hun accepteerder naar buurlanden overbrachten, toegezegd hun interbancaire vergoedingen voor automatische afschrijvingen reeds op 1 september 2013 af te schaffen^{13, 14}.

Als gevolg van unilaterale toezeggingen en verbintenissen die in het kader van mededingingsprocedures zijn aanvaard, wordt in de Unie reeds een groot aantal grensoverschrijdende kaartbetalingstransacties uitgevoerd met inachtneming van de maximale interbancaire vergoedingen die tijdens de eerste uitvoeringsfase van deze verordening van toepassing zijn. Deze elementen kunnen bijgevolg snel worden ingevoerd. Ook binnenlandse interbancaire vergoedingen moeten echter worden gewijzigd. Het is bijgevolg noodzakelijk in een overgangperiode voor binnenlandse betalingstransacties te voorzien. Het voorstel belet de lidstaten bovendien niet lagere maxima te handhaven of in te voeren, of door middel van nationale wetgeving maatregelen met een gelijkwaardig oogmerk of gevolg te nemen.

Bovendien zou de begrenzing van interbancaire vergoedingen detailhandelaars ten goede komen, die sneller geneigd zijn dan banken om hun klanten van deze voordelen te laten meeprofiteren, gezien de geringere concurrentie en klantmobiliteit in de banksector.

¹³ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

¹⁴ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

Tegelijkertijd zij erop gewezen dat consumenten via de detailhandelsprijzen al indirect de interbancaire vergoedingen betalen en dat consumenten die contanten of debetkaarten gebruiken, momenteel het gebruik van duurdere kaarten door andere consumenten subsidiëren. Er zou kunnen worden aangevoerd dat een verlaging van de interbancaire vergoedingen banken ertoe zou kunnen aanmoedigen de vergoedingen van kaarthouders te verhogen. Een dergelijk verband is echter niet bewezen. Kaartvergoedingen lijken hoofdzakelijk afhankelijk te zijn van de mate van concurrentie in de retailbankingsector.

Dit voorstel bevordert de marktintegratie, de markttoegang en de welvaart van consumenten en detailhandelaars, maar dat het een negatief effect op gevestigde betalingsdienstaanbieders en banken zal sorteren, is verre van zeker. Het vaststellen van interbancaire vergoedingen op de voorgestelde niveaus zal naar verwachting positieve gevolgen hebben voor de kaartacceptatie door handelaars en zou consumenten daardoor aanmoedigen meer van kaarten gebruik te maken. Stijgingen van het volume van de kaarttransacties (dankzij een grotere acceptatie) en besparingen op de verwerking van contante betalingen kunnen althans voor een deel de eventueel uit een begrenzing van de interbancaire vergoedingen voortvloeiende verliezen voor banken compenseren. Een andere kostenbesparing kan voortvloeien uit het feit dat er wellicht minder contanten bij geldautomaten zullen worden opgenomen.

De maxima van 0,2 % en 0,3 % zijn gebaseerd op de zogeheten "Merchant Indifference Test", waarmee het niveau wordt bepaald van de vergoeding die een handelaar bereid zou zijn te betalen als hij de kosten van het gebruik van betaalkaarten door klanten zou vergelijken met de kosten van niet met een kaart gedane (contante) betalingen. De percentages zijn berekend op basis van deze test aan de hand van gegevens die door vier nationale centrale banken zijn verzameld. Zij zijn aanvaard door Visa, MasterCard en het Franse binnenlandse kaartstelsel *Groupement Cartes Bancaires*. Het voorstel is bijgevolg evenredig aan de bovenbeschreven doelstellingen. Voor alle voorgestelde voorschriften is een evenredigheidstoets uitgevoerd om tot passende en evenredige regelgeving te komen.

Keuze van instrumenten

Voorgesteld(e) instrument(en): verordening.

Andere instrumenten zouden om de volgende redenen ongeschikt zijn.

Het niveau van de interbancaire vergoedingen en de restrictieve bedrijfsregels vereisen een technische normalisatie en een zo volledig mogelijke harmonisatie. Dit pleit veeleer in het voordeel van een verordening dan van een richtlijn. Bovendien zullen vanwege het netwerkarakter van de betalingssector de meeste voordelen pas tot stand komen zodra de binnenlandse overgang naar Uniebrede betaalinstrumenten in alle EU-lidstaten is voltooid. Een richtlijn met mogelijk verschillende nationale uitvoeringen zou het risico inhouden dat de huidige versnippering van de betaalmarkt blijft voortbestaan. Ten slotte zou een richtlijn de overschakeling vertragen vanwege de tijd die nodig is voor nationale omzetting. Daarom wordt aanbevolen het rechtsinstrument van een verordening te gebruiken om interbancaire vergoedingen en restrictieve bedrijfsregels in de markt voor kaartbetalingen en de markt voor mobiele en elektronische kaartbetalingen te reglementeren.

De verordening eerbiedigt de grondrechten en strookt met de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn erkend, en in het bijzonder de vrijheid van ondernemerschap en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, en moet overeenkomstig deze rechten en beginselen worden toegepast.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

5. FACULTATIEVE ELEMENTEN

Evaluatie-/herzienings-/vervalbepaling

Het voorstel bevat een evaluatiebepaling.

Europese Economische Ruimte

De voorgestelde handeling betreft een onderwerp dat onder de EER-overeenkomst valt en moet daarom tot de Europese Economische Ruimte worden uitgebreid.

Nadere uitleg van het voorstel, per hoofdstuk of per artikel

Ter vergemakkelijking van het besluitvormingsproces wordt in de volgende korte samenvatting de kerninhoud van de verordening geschetst.

In artikel 1 (Onderwerp en toepassingsgebied) is bepaald dat de verordening betrekking heeft op voorschriften voor interbancaire vergoedingen voor betaalkaarttransacties en op kaarten gebaseerde betalingstransacties in de EU wanneer de begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder in het kader van de betalingstransactie in de EU zijn gevestigd, alsook op de bedrijfsregels die met deze betalingen verband houden.

In artikel 2 (Definities) zijn de definities zoveel mogelijk afgestemd op die welke in Richtlijn 2007/64/EG zijn gehanteerd. Gezien het beperkte toepassingsgebied van de verordening in vergelijking met de Richtlijn Betalingsdiensten, zijn sommige van de definities echter op de doeleinden van dit voorstel toegesneden.

In artikel 3 (Maximale interbancaire vergoeding voor grensoverschrijdende debet- en kredietkaarttransacties van consumenten) zijn voor betalingsdienstaanbieders geldende maxima van 0,2 % en 0,3 % vastgesteld voor interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende debet- en kredietkaarttransacties van consumenten; deze maxima zullen twee maanden na de bekendmaking van de verordening in werking treden.

In artikel 4 (Maximale interbancaire vergoeding voor alle debet- en kredietkaarttransacties van consumenten) zijn voor betalingsdienstaanbieders geldende maxima van 0,2 % en 0,3 % van de waarde van de transactie vastgesteld voor interbancaire vergoedingen voor alle debet- en kredietkaarttransacties van consumenten; deze maxima zullen twee jaar na de bekendmaking van de verordening in werking treden.

In artikel 5 (Omzeilingsverbod) is bepaald dat voor de toepassing van de in de artikelen 3 en 4 bedoelde maxima het saldo van de tussen de uitgever en het systeem ontvangen en betaalde vergoedingen in de berekening van de betaalde en ontvangen interbancaire vergoedingen moet worden meegenomen om te kunnen nagaan of er van omzeiling sprake is.

In artikel 6 (Licentieverlening) is bepaald dat alle licenties die systemen voor uitgifte- of acceptatiedoelinden verlenen, niet tot een specifiek grondgebied beperkt mogen blijven, maar het gehele grondgebied van de Unie moeten bestrijken.

Artikel 7 (Scheiding tussen systeem en verwerking) schrijft voor dat er een organisatorische scheiding moet bestaan tussen de systemen en de entiteiten die de transacties verwerken, verbiedt territoriale discriminatie in de verwerkingsregels, en stelt technische interoperabiliteit van de systemen van de verwerkingsentiteiten verplicht.

In artikel 8 (Co-badging en applicatiekeuze) is vastgelegd dat de uitgever van het betaalinstrument beslist of de betalingsapplicatie zich op dezelfde kaart of in dezelfde portemonnee kan bevinden. De keuze van de gebruikte betalingsapplicatie blijft bij de consument berusten en kan niet via automatische mechanismen op het instrument of in de apparatuur op het verkooppunt van tevoren door de uitgever worden voorgeschreven.

In artikel 9 (Samenvoegingsverbod) wordt verduidelijkt dat accepterende banken elke verschillende categorie en elk verschillend merk van betaalkaarten afzonderlijk aan begunstigden moeten aanbieden en hen de daarvoor verschuldigde vergoedingen afzonderlijk in rekening moeten brengen en geen totaalprijs mogen aanrekenen; accepterende banken moeten ook de dienstige informatie verstrekken over de voor de verschillende categorieën en merken geldende vergoedingsbedragen.

In artikel 10 (Verplichting om alle kaarten te honoreren) wordt verduidelijkt dat betaalsystemen en betalingsdienstaanbieders niet kunnen eisen dat een detailhandelaar een categorie of merk accepteert als hij een andere categorie of een ander merk accepteert, behalve als voor het laatstbedoelde merk of de laatstbedoelde categorie dezelfde gereglementeerde interbancaire vergoeding geldt als voor het eerstbedoelde merk of de eerstbedoelde categorie. Zo kunnen handelaars die debetkaarten van consumenten accepteren er niet toe worden verplicht kredietkaarten van consumenten te aanvaarden, maar zij kunnen er wel toe worden verplicht andere debetkaarten van consumenten te accepteren.

Artikel 11 (Sturingsregels) verduidelijkt dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders detailhandelaars niet kunnen beletten consumenten ertoe aan te sporen specifieke betaalinstrumenten te gebruiken waaraan de detailhandelaar de voorkeur geeft. Dit laat de voorschriften inzake kortingen en toeslagen onverlet die bij de Richtlijn Betalingsdiensten en bij artikel 19 van de Richtlijn Consumentenrechten zijn vastgesteld. Betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders kunnen detailhandelaars niet beletten consumenten te informeren over interbancaire en handelarenvergoedingen.

Artikel 12 (Aan de begunstigde te verstrekken informatie over afzonderlijke betalingstransacties) schrijft voor welke gegevens de betalingsdienstaanbieder na de uitvoering van een individuele betalingstransactie aan de handelaar moet verstrekken, en voorziet in de mogelijkheid dat deze gegevens periodiek worden verstrekt.

Artikel 13 (Bevoegde autoriteiten) regelt de procedures voor het aanwijzen van de nationale autoriteiten die voor de toepassing van de bepalingen van de verordening verantwoordelijk zijn.

In artikel 14 (Sancties) is bepaald dat de lidstaten regels met betrekking tot sancties voor inbreuken op de bepalingen van de verordening moeten vaststellen en de Commissie daarvan in kennis moeten stellen.

Artikel 15 (Buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures) verplicht de lidstaten specifieke voorschriften voor de beslechting van geschillen tussen begunstigden en betalingsdienstaanbieders vast te stellen.

Artikel 16 (Evaluatieclausule) schrijft voor dat de verordening vier jaar na de inwerkingtreding ervan moet worden geëvalueerd, waarbij bijzondere aandacht aan het niveau van de interbancaire vergoedingen dient te worden besteed. In dit artikel zijn de mechanismen vastgelegd voor de evaluatie van de effectieve toepassing van de bepalingen van de verordening, alsook voor het voorstellen van eventuele wijzigingen in de verordening.

Artikel 17 (Inwerkingtreding) stelt de datum vast waarop de verordening in werking treedt.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende interbancaire vergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹⁵,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank¹⁶,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Versnippering van de interne markt is schadelijk voor het concurrentievermogen, de groei en de banenschepping in de Unie. Het uit de weg ruimen van directe en indirecte belemmeringen voor de goede werking en voltooiing van een geïntegreerde markt voor elektronische betalingen, zonder onderscheid tussen binnenlandse en grensoverschrijdende betalingen, is noodzakelijk voor de goede werking van de interne markt.
- (2) Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ heeft de juridische grondslag gelegd voor de totstandbrenging van een Uniebrede interne betaalmarkt. Deze richtlijn heeft immers de activiteit van betalingsdienstaanbieders aanzienlijk vergemakkelijkt en uniforme voorschriften voor het verlenen van betalingsdiensten ingevoerd.
- (3) Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸ legt het beginsel vast dat gebruikers dezelfde kosten betalen voor een grensoverschrijdende betaling in euro als voor een overeenkomstige betaling binnen een lidstaat, met inbegrip van de onder deze verordening vallende kaartbetalingen.

¹⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹⁶ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹⁷ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

¹⁸ Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2560/2001 (PB L 266 van 9.10.2009, blz. 11).

- (4) Verordening (EG) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ stelt de voorschriften vast voor de uitvoering van overmakingen en automatische afschrijvingen in de interne markt, maar op kaarten gebaseerde betalingen vallen niet onder het toepassingsgebied ervan.
- (5) Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad²⁰ harmoniseert bepaalde voorschriften voor tussen consumenten en handelaars gesloten contracten, zoals onder meer voorschriften betreffende vergoedingen voor het gebruik van betaalmiddelen. In de richtlijn is bepaald dat de lidstaten handelaars moeten verbieden om consumenten voor het gebruik van een bepaald betaalmiddel vergoedingen aan te rekenen die de kosten voor de handelaar als gevolg van het gebruik van dit middel overschrijden.
- (6) Veilige, efficiënte, concurrerende en innovatieve elektronische betalingen zijn van cruciaal belang om consumenten, detailhandelaars en ondernemingen ten volle te laten profiteren van de voordelen die de interne markt te bieden heeft. Dit is des te belangrijker omdat de wereld steeds meer op elektronische handel overstapt.
- (7) Momenteel is in tal lidstaten²¹ wetgeving in voorbereiding om interbancaire vergoedingen te reglementeren. Deze ontwerpwetgeving heeft betrekking op diverse aspecten, zoals onder meer de vaststelling van maxima voor interbancaire vergoedingen op verschillende niveaus, handelarenvergoedingen, de verplichting om alle kaarten te honoreren en sturingsmaatregelen. De in sommige lidstaten bestaande administratieve besluiten lopen sterk uiteen. Gezien de schadelijkheid van interbancaire vergoedingen voor detailhandelaars en consumenten wordt verwacht dat op nationaal niveau verdere regelgevingsmaatregelen zullen worden ingevoerd met de bedoeling het niveau van of de verschillen tussen deze vergoedingen aan te pakken. Dergelijke nationale maatregelen zullen naar alle waarschijnlijkheid in aanzienlijke belemmeringen voor de voltooiing van de interne markt voor kaartbetalingen en op kaarten gebaseerde internet- en mobiele betalingen resulteren en aldus tot een beperking van de vrijheid van dienstverrichting leiden.
- (8) Betaalkaarten zijn het vaakst gebruikte elektronische betaalinstrument voor aankopen in detailhandelszaken. De integratie van de betaalkaartmarkt in de Unie is echter verre van voltooid omdat vele betalingsoplossingen zich niet over hun landsgrenzen heen kunnen ontwikkelen of omdat nieuwe pan-Europese betalingsdienaars wordt belet de markt te betreden. De gebrekkige marktintegratie resulteert momenteel in hogere prijzen en een beperktere keuze aan betalingsdiensten voor consumenten en detailhandelaars, en aldus in minder kansen om van de interne markt te profiteren. Het is bijgevolg noodzakelijk de belemmeringen voor de efficiënte werking van de kaartmarkt, waaronder ook op kaarttransacties gebaseerde mobiele en internetbetalingen vallen, weg te nemen omdat deze belemmeringen nog steeds de totstandkoming van een volledig eengemaakte markt verhinderen.

¹⁹ Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009 (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 22).

²⁰ Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 304 van 22.11.2011, blz. 64).

²¹ Italië, Hongarije, Polen en het Verenigd Koninkrijk.

- (9) Om tot een efficiënt functionerende interne markt te komen, moet het gebruik van elektronische betalingen worden aangemoedigd en vergemakkelijkt omdat dit in het voordeel van detailhandelaars en consumenten is. Kaarten en andere elektronische betaalinstrumenten kunnen op een veelzijdiger manier worden gebruikt, zoals onder meer om onlinebetalingen te verrichten en aldus van de interne markt en de elektronische handel te profiteren, terwijl elektronische betalingen ook potentieel veiliger betalingen zijn voor detailhandelaars. Kaart- en op een kaart gebaseerde betalingen kunnen derhalve voordeliger uitvallen voor detailhandelaars en consumenten dan contante betalingen, op voorwaarde dat de vergoedingen voor het gebruik van de betalingssystemen op een economisch efficiënt niveau zijn vastgesteld, en tegelijkertijd bijdragen tot innovatie en de toetreding van nieuwkomers tot de markt.
- (10) Een van de voornaamste praktijken die de goede werking van de interne markt voor kaart- en op een kaart gebaseerde betalingen belemmeren, is het wijdverbreide gebruik van interbancaire vergoedingen, waarvoor in de meeste lidstaten geen wetgeving bestaat. Interbancaire vergoedingen zijn vergoedingen tussen banken die gewoonlijk worden toegepast tussen de kaartaccepterende betalingsdianstaaubieders en de kaartuitgevende betalingsdianstaaubieders die van een bepaald kaartstysteem deel uitmaken. Interbancaire vergoedingen vormen het hoofdbestanddeel van de vergoedingen die accepterende betalingsdianstaaubieders voor elke betaalkaarttransactie aan handelaars in rekening brengen. Handelaars verwerken deze kaartkosten op hun beurt in de algemene prijzen van goederen en diensten. In de praktijk lijkt de concurrentie tussen betaalkaartsystemen er voornamelijk op te zijn gericht zoveel mogelijk uitgevende betalingsdianstaaubieders (bv. banken) ervan te overtuigen hun kaarten uit te geven. Dat leidt doorgaans tot hogere in plaats van tot lagere interbancaire vergoedingen op de markt, terwijl concurrentie in een markteconomie juist wordt geacht een disciplinerend effect op de prijzen te sorteren. Reglementering van interbancaire vergoedingen zou tot een betere werking van de interne markt leiden.
- (11) Het thans bestaande brede scala aan interbancaire vergoedingen en het niveau ervan beletten de opkomst van "nieuwe" pan-Europese marktdeelnemers wier bedrijfsmodellen op lagere interbancaire vergoedingen zijn gebaseerd, wat ten koste gaat van potentiële schaal- en synergievoordelen en eventuele daaruit voortvloeiende efficiëntiewinsten. Deze toestand heeft negatieve gevolgen voor detailhandelaars en consumenten en belet innovatie. Daar pan-Europese spelers uitgevende banken ten minste de hoogste interbancaire vergoeding zouden moeten bieden die bestaat op de markt die zij willen betreden, resulteert deze situatie ook in een aanhoudende marktversnippering. Ook kunnen bestaande binnenlandse systemen die lagere of geen interbancaire vergoedingen toepassen, onder druk van banken die hogere inkomsten uit interbancaire vergoedingen nastreven, ertoe worden gedwongen de markt te verlaten. Dit alles heeft tot gevolg dat consumenten en handelaars het met een beperktere keuze, hogere prijzen en betalingsdiensten van mindere kwaliteit moeten doen, terwijl zij ook maar op beperkte wijze van pan-Europese betalingsoplossingen kunnen gebruikmaken. Daarbij komt nog dat detailhandelaars de verschillen in vergoedingen niet kunnen ondervangen door gebruik te maken van kaartacceptatiediensten die door banken in andere lidstaten worden aangeboden. De betaalkaartsystemen passen immers specifieke regels toe die voorschrijven dat voor elke betalingstransactie de interbancaire vergoeding van het "verkooppunt" (land van de detailhandelaar) geldt. Dit belet accepterende banken om hun diensten met succes

over de grenzen heen aan te bieden. Tevens belet het detailhandelaars hun betalingskosten in het voordeel van consumenten te reduceren.

- (12) De toepassing van de bestaande wetgeving door de Commissie en de nationale mededingingsautoriteiten heeft deze situatie niet kunnen oplossen.
- (13) Om versnippering van de interne markt en ernstige verstoringen van de concurrentie als gevolg van uiteenlopende wetten en administratieve besluiten te vermijden, moeten er derhalve overeenkomstig artikel 114 VWEU maatregelen worden genomen om het probleem van hoge en uiteenlopende interbancaire vergoedingen aan te pakken, alsook om betalingsdienstaanbieders in staat te stellen hun diensten over de grenzen heen aan te bieden en consumenten en detailhandelaars de gelegenheid te bieden van grensoverschrijdende diensten gebruik te maken.
- (14) De toepassing van deze verordening laat de toepassing van de mededingingsregels van de Unie en van de lidstaten onverlet. Zij belet de lidstaten niet lagere maxima te handhaven of in te voeren, of door middel van nationale wetgeving maatregelen met een gelijkwaardig oogmerk of gevolg te nemen.
- (15) In deze verordening wordt een geleidelijke benadering gevolgd. In een eerste fase is het noodzakelijk maatregelen te treffen om de grensoverschrijdende uitgifte en acceptatie van betaalkaarttransacties te vergemakkelijken. Het toestaan van handelaars om een accepteerder van buiten hun eigen lidstaat te kiezen ("grensoverschrijdende acceptatie") en het vaststellen van een maximum voor grensoverschrijdende interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende acceptatietransacties zouden de nodige rechtszekerheid moeten verschaffen. Voorts moeten licenties voor de uitgifte of acceptatie van betaalinstrumenten zonder enige geografische beperking in de gehele Unie geldig zijn. Deze maatregelen zouden de goede werking van een interne markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen in de hand werken, met alle positieve gevolgen van dien voor consumenten en detailhandelaars.
- (16) Als gevolg van unilaterale toezeggingen en verbintenissen die in het kader van mededingingsprocedures zijn aanvaard, worden in de Unie reeds veel grensoverschrijdende kaartbetalingstransacties uitgevoerd met inachtneming van de maximale interbancaire vergoedingen die tijdens de eerste uitvoeringsfase van deze verordening van toepassing zijn. De bepalingen met betrekking tot deze transacties zouden dan ook snel in werking moeten kunnen treden, waardoor detailhandelaars de mogelijkheid wordt geboden uit te kijken naar goedkopere grensoverschrijdende acceptatiediensten, en binnenlandse banken of betaalkaartsystemen ertoe worden aangespoord hun acceptatievergoedingen te verlagen.
- (17) Voor binnenlandse transacties is een overgangsperiode vereist om betalingsdienstaanbieders en systemen de tijd te gunnen zich aan de nieuwe voorschriften aan te passen. Daarom dienen de maxima voor interbancaire vergoedingen voor transacties met consumentenkaarten twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening tot alle grensoverschrijdende en binnenlandse betalingen te worden uitgebreid teneinde de interne markt voor op kaarten gebaseerde betalingen te voltooien.
- (18) Om grensoverschrijdende acceptatie te vergemakkelijken, zal voor alle (*grensoverschrijdende en binnenlandse*) transacties met debetkaarten van consumenten en op dergelijke kaarten gebaseerde betalingstransacties een maximale interbancaire vergoeding gelden van 0,20 % en voor alle (*grensoverschrijdende en binnenlandse*) transacties met kredietkaarten van consumenten en op dergelijke

kaarten gebaseerde betalingstransacties een maximale interbancaire vergoeding van 0,30 %.

- (19) Deze maxima zijn gebaseerd op de zogeheten "Merchant Indifference Test", die in de economische literatuur wordt beschreven en waarmee het niveau wordt bepaald van de vergoeding die een handelaar bereid zou zijn te betalen als hij de kosten van het gebruik van betaalkaarten door klanten zou vergelijken met de kosten van niet met een kaart gedane (contante) betalingen (rekening houdend met de vergoeding die aan de accepterende bank moet worden betaald, d.w.z. de handelarenvergoeding die bovenop de interbancaire vergoeding komt). Met dergelijke maxima wordt het hanteren van efficiënte betaalinstrumenten gestimuleerd doordat het gebruik in de hand wordt gewerkt van kaarten die hogere transactievoordelen opleveren, terwijl tegelijkertijd onevenredig hoge handelarenvergoedingen worden voorkomen, die verborgen kosten voor andere consumenten met zich meebrengen. Anders kunnen collectieve regelingen voor interbancaire vergoedingen aanleiding geven tot buitensporig hoge handelarenvergoedingen omdat handelaars niet snel dure betaalinstrumenten zullen weigeren uit vrees klanten te zullen verliezen. De ervaring heeft geleerd dat de maxima evenredig zijn omdat zij geen problemen met zich meebrengen voor de werking van internationale kaartsystemen en betalingsdianstaaubieders. Zij leveren tevens voordelen voor detailhandelaars en consumenten op en bieden rechtszekerheid.
- (20) Deze verordening moet betrekking hebben op alle transacties waarbij de betalingsdianstaaubieder van de betaler en de betalingsdianstaaubieder van de begunstigde in de Unie zijn gevestigd.
- (21) Conform het in de digitale agenda voor Europa beschreven beginsel van technologische neutraliteit dient deze verordening betrekking te hebben op alle op kaarten gebaseerde betalingstransacties, ongeacht de omgeving waarin de transactie plaatsvindt, via instrumenten en diensten voor betalingen in de detailhandel welke offline, online of mobiel kunnen zijn.
- (22) Betaalkaarttransacties worden doorgaans uitgevoerd volgens twee belangrijke bedrijfsmodellen, zogeheten driepartijbetaalkaartsystemen (kaarthouder – accepterend en uitgevend systeem – handelaar) en vierpartijbetaalkaartsystemen (kaarthouder – uitgevende bank – accepterende bank – handelaar). Tal van vierpartijbetaalkaartsystemen hanteren een expliciete, meestal multilaterale interbancaire vergoeding. In driepartijbetaalkaartsystemen is er sprake van impliciete interbancaire vergoedingen (vergoedingen die door accepterende banken worden betaald om de uitgifte en het gebruik van kaarten te stimuleren). Om het bestaan van impliciete interbancaire vergoedingen te erkennen en tot de verwezenlijking van gelijke concurrentievoorwaarden bij te dragen, moeten driepartijbetaalkaartsystemen die van betalingsdianstaaubieders als uitgevers of accepteerders gebruikmaken, als vierpartijbetaalkaartsystemen worden aangemerkt en dezelfde voorschriften in acht nemen; transparantie- en andere maatregelen in verband met bedrijfsregels dienen op alle aanbieders van toepassing te zijn.
- (23) Er moet op worden toegezien dat de bepalingen betreffende de door betalingsdianstaaubieders te betalen of te ontvangen interbancaire vergoedingen niet worden omzeild door alternatieve vergoedingenstromen naar uitgevende betalingsdianstaaubieders. Om dit te vermijden, dient de "nettocompensatie" voor de vergoedingen die de uitgevende betalingsdianstaaubieder heeft betaald aan en ontvangen van een betaalkaartstelsel, als de interbancaire vergoeding worden aangemerkt. Om na te gaan of er van omzeiling sprake is, dient bij de berekening van

de interbancaire vergoeding rekening te worden gehouden met het totaalbedrag aan betalingen of stimulansen die een uitgevende betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de gereguleerde transacties van een betaalkaartstelsel heeft ontvangen, verminderd met de vergoedingen die de uitgevende betalingsdienstaanbieder aan het stelsel heeft betaald. De in aanmerking genomen betalingen, stimulansen en vergoedingen kunnen een direct karakter (d.w.z. volumegebaseerd of transactiespecifiek) of een indirect karakter (zoals onder meer verkoopstimulansen, bonussen, kortingen voor het realiseren van bepaalde transactievolumes) hebben.

- (24) Consumenten zijn vaak niet op de hoogte van de vergoedingen die handelaars betalen voor het betaalinstrument dat zij gebruiken. Tegelijkertijd kan een reeks stimulansen (in de vorm van onder meer reise vouchers, bonussen, kortingen, charge backs, gratis verzekeringen enz.) consumenten ertoe aansporen gebruik te maken van betaalinstrumenten waaraan hoge vergoedingen voor uitgevende betalingsdienstaanbieders verbonden zijn. Om daaraan tegenwicht te bieden, mogen de maatregelen die interbancaire vergoedingen aan banden leggen, alleen maar betrekking hebben op betaalkaarten die massaproducten zijn geworden en die handelaars doorgaans moeilijk kunnen weigeren omdat de uitgifte en het gebruik ervan zo wijdverspreid zijn (m.a.w. debet- en kredietkaarten van consumenten). Teneinde tot een doeltreffender marktwerking in de niet-gereguleerde delen van de sector te komen en de overheveling van activiteiten van de gereguleerde naar de niet-gereguleerde delen van de sector te beperken, is het noodzakelijk een reeks maatregelen vast te stellen, onder meer om stelsel en infrastructuur van elkaar te scheiden, om de begunstigde in staat te stellen het gedrag van de betaler te sturen, en om een selectieve acceptatie van betaalinstrumenten door de begunstigde mogelijk te maken.
- (25) Het aanbrengen van een scheiding tussen stelsel en infrastructuur moet alle verwerkingsentiteiten in de gelegenheid stellen om klanten van de systemen te concurreren. Aangezien verwerkingskosten een aanzienlijk deel van de totale kosten van kaartacceptatie vertegenwoordigen, is het van belang ervoor te zorgen dat voor deze schakel in de waardeketen van daadwerkelijke concurrentie sprake is. De scheiding van stelsel en infrastructuur houdt in dat kaartsystemen en verwerkingsentiteiten onafhankelijk moeten zijn wat rechtsvorm, organisatie en besluitvormingsproces betreft. Zij mogen niet discrimineren door bijvoorbeeld elkaar een voorkeursbehandeling te bieden, elkaar vertrouwelijke informatie te verstrekken die niet beschikbaar is voor hun concurrenten in hun respectieve marktsegment, hun concurrent in hun respectieve marktsegment buitensporige informatievereisten op te leggen, tot kruissubsidiëring van hun respectieve activiteiten over te gaan, of governanceregelingen met elkaar te delen. Dergelijke discriminerende praktijken werken een versnippering van de markt in de hand, hebben een negatief effect op de markttoegang door nieuwkomers en beletten de opkomst van pan-Europese marktspelers, waardoor de voltooiing van de interne markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen wordt belemmerd, met alle negatieve gevolgen van dien voor detailhandelaars, ondernemingen en consumenten.
- (26) De door betaalkaartsystemen toegepaste regels en de door betalingsdienstaanbieders gevolgde praktijken zorgen er veelal voor dat handelaars en consumenten zich niet van de verschillen in vergoeding bewust zijn en verminderen tevens de markttransparantie. Zo worden vergoedingen soms samengevoegd of wordt het handelaars verboden een goedkoper kaartmerk of gezamenlijke kaarten van verschillende merken te kiezen of consumenten ertoe aan te sporen dergelijke goedkopere kaarten te gebruiken. Ook als

handelaars op de hoogte zijn van de diverse kosten, beletten de systeemregels hen vaak actie te ondernemen om de vergoedingen te verlagen.

- (27) Betaalinstrumenten brengen verschillende kosten met zich mee voor de begunstigde, waarbij sommige instrumenten duurder zijn dan andere. Behalve als het gebruik van een betaalinstrument bij wet verplicht is voor het doen van bepaalde categorieën betalingen of als een betaalinstrument niet kan worden geweigerd omdat het de status van wettig betaalmiddel heeft, moet het de begunstigde vrij staan betalende ertoe aan te sporen van een specifiek betaalinstrument gebruik te maken. Kaartsystemen en betalingsdienstaanbieders leggen begunstigten in dit verband tal van restricties op, zoals onder meer restricties op het vermogen van de begunstigde om te weigeren specifieke betaalinstrumenten te accepteren voor de betaling van kleine bedragen, op de verstrekking aan de betaler van informatie over de vergoedingen die de begunstigde voor specifieke betaalinstrumenten verschuldigd is, of op het aantal kassa's in de winkel van de begunstigde die specifieke betaalinstrumenten accepteren. Deze restricties moeten worden afgeschaft.
- (28) Overeenkomstig artikel 55 van voorstel COM(2013) 547 kan de begunstigde de betaler ertoe aansporen een specifiek betaalinstrument te gebruiken. De begunstigde mag echter geen kosten aanrekenen voor het gebruik van betaalinstrumenten waarvoor de interbancaire vergoedingen bij deze verordening gereguleerd zijn, omdat in dergelijke situaties de voordelen van het in rekening brengen van toeslagen beperkt zijn en tevens voor complexiteit op de markt zorgen.
- (29) De verplichting om alle kaarten te honoreren is een tweeledige verplichting die uitgevende betalingsdienstaanbieders en betaalkaartsystemen begunstigten opleggen: enerzijds moeten begunstigten alle kaarten van hetzelfde merk accepteren (het element "honoreren van alle producten"), ongeacht de verschillende kosten die aan deze kaarten verbonden zijn, en, anderzijds, moeten zij dat doen ongeacht de individuele uitgevende bank die de kaart heeft uitgegeven (het element "honoreren van alle uitgevers"). Het is in het belang van de consument dat de begunstigde voor eenzelfde categorie kaarten niet tussen uitgevers of kaarthouders kan discrimineren en dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders begunstigten een dergelijke verplichting kunnen opleggen. Het element "honoreren van alle uitgevers" van de verplichting om alle kaarten te honoreren is derhalve een gerechtvaardigde verplichting binnen een betaalkaartstelsel omdat begunstigten aldus worden belet te discrimineren tussen de individuele banken die een kaart hebben uitgegeven, maar het element "honoreren van alle producten" is daarentegen in wezen een koppelverkooppraktijk die tot gevolg heeft dat de acceptatie van kaarten met lage vergoedingen wordt gekoppeld aan de acceptatie van kaarten met hoge vergoedingen. Indien het element "honoreren van alle producten" uit de verplichting om alle kaarten te honoreren zou worden verwijderd, dan zouden handelaars de door hen aangeboden keuze aan betaalkaarten kunnen beperken tot uitsluitend betaalkaarten met lage(re) kosten, wat via de geringere door handelaars te betalen kosten ook consumenten ten goede zou komen. Handelaars die debetkaarten accepteren, zouden dan niet gedwongen zijn ook kredietkaarten te accepteren, en handelaars die kredietkaarten accepteren zouden niet gedwongen zijn commerciële kaarten te accepteren. Ter bescherming van de consument en van zijn vermogen om zoveel mogelijk van betaalkaarten gebruik te maken, zouden handelaars evenwel verplicht zijn alle kaarten te accepteren waarvoor dezelfde geregelde interbancaire vergoeding geldt. De bovenbeschreven beperking zou tevens resulteren in een concurrerende omgeving voor kaarten waarvan de interbancaire vergoedingen niet bij deze verordening zijn

gereguleerd, omdat handelaars zich in een sterkere positie zouden bevinden bij het onderhandelen over de voorwaarden waaronder zij dergelijke kaarten accepteren.

- (30) Willen de beperkingen op de verplichting om alle kaarten te honoreren doeltreffend functioneren, dan is bepaalde informatie onontbeerlijk. Ten eerste moeten begunstigden over de middelen beschikken om de verschillende categorieën kaarten te identificeren. Daarom moet het mogelijk zijn de diverse categorieën op zicht en elektronisch op de drager te identificeren. Ten tweede moet ook de betaler over de acceptatie van zijn betaalinstrument(en) op een gegeven verkooppunt worden geïnformeerd. Het is noodzakelijk dat de mededeling door de begunstigde aan de betaler van elke beperking op het gebruik van een bepaald merk, op hetzelfde moment en onder dezelfde voorwaarden geschiedt als de mededeling dat een gegeven merk wordt geaccepteerd.
- (31) Om ervoor te zorgen dat beroep kan worden aangetekend wanneer deze verordening verkeerd wordt toegepast of wanneer er geschillen tussen betalingsdienstgebruikers en betalingsdienstaanbieders ontstaan, moeten de lidstaten adequate en effectieve buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures opzetten. De lidstaten moeten voorschriften vaststellen inzake de sancties die gelden voor inbreuken op deze verordening en waarborgen dat deze sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn, en dat ze worden uitgevoerd.
- (32) Aangezien de doelstellingen van deze verordening, namelijk de vaststelling van uniforme vereisten voor betaalkaarttransacties en op kaartbetalingen gebaseerde internet- en mobiele transacties, niet op bevredigende wijze door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens de beoogde reikwijdte beter op het niveau van de Unie kunnen worden bewerkstelligd, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde subsidiariteitsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (33) Deze verordening eerbiedigt de grondrechten en strookt met de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn erkend, en in het bijzonder het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, de vrijheid van ondernemerschap en consumentenbescherming, en moet overeenkomstig deze rechten en beginselen worden toegepast,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. In deze verordening worden eenvormige technische en bedrijfsmatige vereisten vastgesteld voor betaalkaarttransacties binnen de Unie, waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde binnen de Unie is gevestigd.
2. Deze verordening is niet van toepassing op betaalinstrumenten die uitsluitend binnen een beperkt netwerk kunnen worden gebruikt om aan welbepaalde behoeften te

voldoen met behulp van betaalinstrumenten die slechts beperkte gebruiksmogelijkheden hebben, ofwel omdat ze door de specifieke houder van het instrument alleen kunnen worden gebruikt om in de bedrijfsgebouwen van de uitgever goederen of diensten te kopen binnen een beperkt netwerk van dienstverleners uit hoofde van een directe handelsovereenkomst met een professionele uitgever, ofwel omdat ze enkel kunnen worden gebruikt om een beperkte reeks goederen of diensten aan te schaffen.

3. Hoofdstuk II is niet van toepassing op:
 - (a) transacties met commerciële kaarten;
 - (b) opnemingen van contanten bij geldautomaten; en
 - (c) transacties met kaarten die door driepartijbetaalkaartsystemen zijn uitgegeven.
4. Artikel 7 is niet van toepassing op driepartijbetaalkaartsystemen.

Artikel 2 *Definities*

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) "accepteerder": betalingsdienstaanbieder die direct of indirect met een begunstigde een overeenkomst sluit om de betalingstransacties van de begunstigde te verwerken;
- (2) "uitgever": betalingsdienstaanbieder die direct of indirect met een betaler een overeenkomst sluit om de betalingstransacties van de betaler te verwerken;
- (3) "consument": natuurlijke persoon die, in betalingsdienstcontracten welke onder deze verordening vallen, voor doeleinden buiten zijn bedrijfs- of beroepswerkzaamheden handelt;
- (4) "debetkaarttransactie": kaartbetalingstransactie, ook met vooruitbetaalde kaarten die gekoppeld zijn aan een betaal- of depositorekening waarvan een transactie wordt gedebiteerd in minder dan of 48 uur nadat de transactie is toegestaan/geïnitieerd;
- (5) "kredietkaarttransactie": kaartbetalingstransactie waarbij de transactie wordt afgewikkeld meer dan 48 uur nadat de transactie is toegestaan/geïnitieerd;
- (6) "commerciële kaart": betaalkaart die is uitgegeven aan ondernemingen of overheidsentiteiten en die uitsluitend wordt gebruikt voor het betalen van beroepskosten van werknemers of ambtenaren, dan wel een kaart die is uitgegeven aan natuurlijke personen die op zelfstandige basis een beroepsactiviteit uitoefenen en die uitsluitend wordt gebruikt voor het betalen van beroepskosten van die op zelfstandige basis werkzame natuurlijke personen of hun werknemers;
- (7) "op een kaart gebaseerde betalingstransactie": dienst waarvan wordt gebruikgemaakt om een betalingstransactie met behulp van een kaart, telecommunicatie-, digitale of IT-drager of programmatuur te voltooien indien dit in een betaalkaarttransactie resulteert. Op kaarten gebaseerde betalingstransacties omvatten geen transacties die op andere soorten betalingsdiensten zijn gebaseerd;

- (8) "grensoverschrijdende betalingstransactie": een kaartbetaling of een op een kaart gebaseerde betalingstransactie die door een betaler of een begunstigde is geïnitieerd, waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde in verschillende lidstaten gevestigd zijn, of waarbij de betaalkaart is uitgegeven door een uitgevende betalingsdienstaanbieder die in een andere lidstaat is gevestigd dan het verkooppunt;
- (9) "interbancaire vergoeding": vergoeding die direct of indirect (d.w.z. via een derde) voor elke transactie wordt betaald tussen de betalingsdienstaanbieders van de betaler en de begunstigde die bij een betaalkaart- of een op een betaalkaart gebaseerde transactie betrokken zijn;
- (10) "handelarenvergoeding": vergoeding die voor elke transactie door de begunstigde aan de accepteerder wordt betaald en die de interbancaire vergoeding, de vergoeding voor het betalingssysteem en voor de betalingsverwerking en de marge van de accepteerder omvat;
- (11) "begunstigde": natuurlijke of rechtspersoon die de beoogde ontvanger is van de geldmiddelen waarop een betalingstransactie betrekking heeft;
- (12) "betaler": hetzij een natuurlijke of rechtspersoon die houder is van een betaalrekening en een betaalopdracht vanaf die betaalrekening toestaat, hetzij, bij ontbreken van een betaalrekening, een natuurlijke of rechtspersoon die een betaalopdracht geeft;
- (13) "betaalkaartsysteem": een enkel geheel van regels, praktijken, normen en/of richtsnoeren voor de uitvoering van betalingstransacties over de hele Unie en binnen lidstaten dat losstaat van een infrastructuur die, of betalingssysteem dat de werking ervan ondersteunt;
- (14) "vierpartijenbetaalkaartsysteem": een betaalkaartsysteem waarbij betalingen worden verricht van de betaalrekening van een kaarthouder naar de betaalrekening van een begunstigde door tussenkomst van het systeem, een betaalkaartuitgevende betalingsdienstaanbieder (van de zijde van de kaarthouder) en een accepterende betalingsdienstaanbieder (van de zijde van de begunstigde), alsook *op kaarten gebaseerde* transacties die op dezelfde structuur stoelen;
- (15) "driepartijenbetaalkaartsysteem": een betaalkaartsysteem waarbij betalingen worden verricht van een betaalrekening die het systeem namens de kaarthouder aanhoudt, naar een betaalrekening die het systeem namens de begunstigde aanhoudt, alsook *op kaarten gebaseerde* transacties die op dezelfde structuur stoelen. Wanneer een driepartijenbetaalkaartsysteem andere betalingsdienstaanbieders een licentie verleent voor de uitgifte en/of acceptatie van betaalkaarten, wordt het als een vierpartijenbetaalkaartsysteem aangemerkt;
- (16) "betaalinstrument": gepersonaliseerde drager(s) en/of geheel van procedures, overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder, waarvan door de betalingsdienstgebruiker, of namens hem, wordt gebruikgemaakt om een betaalopdracht te initiëren;
- (17) "op een kaart gebaseerd betaalinstrument": betaalinstrument, met inbegrip van een kaart, mobiele telefoon, computer of enigerlei andere technologische drager die de passende applicatie bevat, die door de betaler wordt gebruikt voor het initiëren van een betaalopdracht die geen overmaking of automatische afschrijving in de zin van artikel 2 van Verordening (EU) nr. 260/2012 is;

- (18) "betalingsapplicatie": computerprogrammatuur of gelijkwaardig die is geladen op een drager die het mogelijk maakt op kaarten gebaseerde betalingstransacties te initiëren en de betaler in staat stelt betaalopdrachten te geven;
- (19) "betaalopdracht": door een betaler aan zijn betalingsdienstaanbieder gegeven instructie om een betalingstransactie uit te voeren;
- (20) "betaalkaarttransactie": betalingstransactie die met een betaalkaart of met gebruikmaking van de infrastructuur van een betaalkaarttransactie wordt verricht en die op de bedrijfsregels van een betaalkaarttransactie is gebaseerd;
- (21) "betalingsdienstaanbieder": natuurlijke of rechtspersoon die de toelating heeft om de betalingsdiensten te verlenen die in de bijlage bij Richtlijn 2007/64/EG zijn opgenomen. Een betalingsdienstaanbieder kan een uitgever, een accepteerder of beide zijn;
- (22) "betalingsdienstgebruiker": natuurlijke of rechtspersoon die in de hoedanigheid van betaler, begunstigde of beide van een betalingsdienst gebruikmaakt;
- (23) "betalingstransactie": een door de betaler of namens hem, dan wel door de begunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden overgemaakt, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de begunstigde bestaan;
- (24) "verwerking": het verrichten van diensten voor de verwerking van een betalingstransactie, waarbij het nodige wordt gedaan om een betalingsinstructie tussen de accepteerder en de uitgever af te handelen;
- (25) "verwerkingsentiteit": natuurlijke of rechtspersoon die diensten voor de verwerking van betalingstransacties aanbiedt.

Hoofdstuk II

INTERBANCAIRE VERGOEDINGEN

Artikel 3

Interbancaire vergoedingen voor grensoverschrijdende transacties met debet- of kredietkaarten van consumenten

1. Uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze verordening bieden of verlangen betalingsdienstaanbieders voor grensoverschrijdende debetkaarttransacties geen interbancaire vergoeding *per transactie* of enigerlei andere overeengekomen vergoeding met eenzelfde oogmerk of effect meer die meer dan 0,2 % van de transactiewaarde bedraagt.
2. Uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze verordening bieden of verlangen betalingsdienstaanbieders voor grensoverschrijdende kredietkaarttransacties geen interbancaire vergoeding *per transactie* of enigerlei andere overeengekomen vergoeding met eenzelfde oogmerk of effect meer die meer dan 0,3 % van de transactiewaarde bedraagt.

Artikel 4

Interbancaire vergoedingen voor alle transacties met debet- of kredietkaarten van consumenten

1. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening bieden of verlangen betalingsdienstaanbieders voor op debetkaarten gebaseerde transacties geen interbancaire vergoeding *per transactie* of enigerlei andere overeengekomen vergoeding met eenzelfde oogmerk of effect meer die meer dan 0,2 % van de transactiewaarde bedraagt.
2. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening bieden of verlangen betalingsdienstaanbieders voor op kredietkaarten gebaseerde transacties geen interbancaire vergoeding *per transactie* of enigerlei andere overeengekomen vergoeding met eenzelfde oogmerk of effect meer die meer dan 0,3 % van de transactiewaarde bedraagt.

Artikel 5

Omzeilingsverbod

Voor de toepassing van de in de artikelen 3 en 4 bedoelde maxima wordt elke nettocompensatie die een uitgevende bank van een betaalkaartsysteem in verband met betalingstransacties of daarmee samenhangende activiteiten ontvangt, als onderdeel van de interbancaire vergoeding behandeld.

Hoofdstuk III

BEDRIJFSREGELS

Artikel 6

Licentieverlening

1. Alle territoriale beperkingen binnen de Unie of regels met eenzelfde effect in licentieovereenkomsten voor de uitgifte van betaalkaarten of de acceptatie van betaalkaarttransacties zijn verboden.
2. Alle territoriale beperkingen binnen de Unie of regels met eenzelfde effect in regels van vierpartijenbetaalkaartsystemen zijn verboden.
3. Elk vereiste of elke verplichting om een landenspecifieke licentie of vergunning te verkrijgen om activiteiten op grensoverschrijdende basis te kunnen ontplooiën, dan wel elke regel met eenzelfde effect in licentieovereenkomsten voor de uitgifte van betaalkaarten of de acceptatie van betaalkaarttransacties is verboden.
4. Elk vereiste of elke verplichting om een landenspecifieke licentie of vergunning te verkrijgen om activiteiten op grensoverschrijdende basis te kunnen ontplooiën, dan wel elke regel met eenzelfde effect in regels van vierpartijenbetaalkaartsystemen is verboden.

Artikel 7

Scheiding tussen betaalkaartsysteem en verwerkingsentiteiten

1. Betaalkaartsystemen en verwerkingsentiteiten zijn onafhankelijk wat rechtsvorm, organisatie en besluitvorming betreft. Zij discrimineren op generlei wijze tussen, enerzijds, hun dochterondernemingen of aandeelhouders en, anderzijds, gebruikers

van deze systemen en andere contractuele partners; zij stellen met name de verlening van enigerlei door hen aangeboden dienst op generlei wijze afhankelijk van de aanvaarding door hun contractpartij van enigerlei andere dienst die zij aanbieden.

2. Betaalkaartsystemen voorzien in de mogelijkheid dat toelatings- en clearingberichten met betrekking tot afzonderlijke kaarttransacties van elkaar kunnen worden gescheiden en door verschillende verwerkingsentiteiten kunnen worden verwerkt.
3. Elke vorm van territoriale discriminatie in verwerkingsregels die door betaalkaartsystemen worden toegepast, is verboden.
4. Verwerkingsentiteiten binnen de Unie dragen er zorg voor dat hun systeem technisch interoperabel is met andere systemen van verwerkingsentiteiten binnen de Unie dankzij het gebruik van door internationale of Europese normalisatie-instellingen ontwikkelde normen. Bovendien worden door verwerkingsentiteiten geen bedrijfsregels vastgesteld of toegepast die de interoperabiliteit met andere verwerkingsentiteiten binnen de Unie beperken.

Artikel 8

Co-badging en applicatiekeuze

1. Alle systeemregels en regels in licentieovereenkomsten die co-badging door een uitgever van twee of meer verschillende merken van betaalinstrumenten op een kaart of telecommunicatie-, digitale of IT-drager hinderen of beletten, zijn verboden.
2. Elk verschil in behandeling van uitgevers of accepteerders in systeemregels en regels in licentieovereenkomsten betreffende co-badging op een kaart of telecommunicatie-, digitale of IT-drager is objectief gerechtvaardigd en niet-discriminerend.
3. Bij transacties waarvoor niet van hun systeem wordt gebruikgemaakt, leggen betaalkaartsystemen geen rapportageverplichtingen, verplichtingen tot betaling van vergoedingen of andere verplichtingen met eenzelfde oogmerk of effect op aan kaartuitgevende en kaartaccepterende betalingsdienstaanbieders wanneer het gaat om transacties die worden uitgevoerd met enigerlei drager waarop hun merk aanwezig is.
4. Routingbeginselen die erop zijn gericht transacties via een specifiek kanaal te laten verlopen, alsook verwerkings- en andere technische en veiligheidsnormen en -voorschriften voor de verwerking van meer dan één betaalkaartmerk op een kaart of een telecommunicatie-, digitale of IT-drager zijn niet-discriminerend en worden op niet-discriminerende wijze toegepast.
5. Wanneer een betaalinstrument de keuze biedt tussen verschillende merken van betaalinstrumenten, wordt het merk dat voor de betalingstransactie in kwestie wordt toegepast, op het verkooppunt door de betaler bepaald.
6. Betaalkaartsystemen, uitgevers, accepteerders en aanbieders van infrastructuur voor de verwerking van betaalkaarten brengen op het betaalinstrument of in de op het verkooppunt gebruikte apparatuur geen automatische mechanismen, programmatuur of hardware aan die de applicatiekeuze van de betaler beperken wanneer hij van een co-badged betaalinstrument gebruikmaakt.

Artikel 9

Samenvoegingsverbod

1. Accepteerders bieden en rekenen begunstigen afzonderlijk gespecificeerde handelarenvergoedingen voor de verschillende categorieën en verschillende merken

van betaalkaarten aan, tenzij handelaars accepterende betalingsdienstaanbieders schriftelijk verzoeken handelarenvergoedingen samen te voegen.

2. Overeenkomsten tussen accepterende betalingsdienstaanbieders en begunstigden bevatten afzonderlijk gespecificeerde informatie over het bedrag van de handelarenvergoedingen, interbancaire vergoedingen en systeemvergoedingen voor elke categorie en elk merk van betaalkaarten.

Artikel 10

Verplichting om alle kaarten te honoreren

1. Betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders passen geen enkele regel toe die begunstigden die kaarten en andere betaalinstrumenten accepteren die door een uitgevende betalingsdienstaanbieder in het kader van een betaalinstrumentensysteem zijn uitgegeven, ertoe kan verplichten ook andere betaalinstrumenten van hetzelfde merk en/of dezelfde categorie te accepteren die in het kader van hetzelfde systeem door andere uitgevende betalingsdienstaanbieders zijn uitgegeven, behalve als daarvoor dezelfde gereguleerde interbancaire vergoeding geldt.
2. De in lid 1 bedoelde beperking van de verplichting om alle kaarten te honoreren, laat de mogelijkheid onverlet voor betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders om te bepalen dat bepaalde kaarten niet mogen worden geweigerd op basis van de identiteit van de uitgevende betalingsdienstaanbieder of van de kaarthouder.
3. Handelaars die besluiten niet alle kaarten of andere betaalinstrumenten van een betaalkaartstelsel te accepteren, brengen consumenten daarvan op duidelijke en ondubbelzinnige wijze op de hoogte op hetzelfde tijdstip waarop zij consumenten over de acceptatie van andere kaarten en betaalinstrumenten van het stelsel informeren. Deze informatie wordt duidelijk zichtbaar aan de ingang van de winkel, aan de kassa of op de website of een ander toepasselijk elektronisch of mobiel medium aangegeven, en wordt tijdig aan de betaler verstrekt voordat hij een verkoopovereenkomst met de begunstigde sluit.
4. Uitgevende betalingsdienstaanbieders dragen er zorg voor dat hun betaalinstrumenten op zicht en elektronisch identificeerbaar zijn, waardoor begunstigden ondubbelzinnig kunnen uitmaken voor welke merken en categorieën van vooruitbetaalde, debet-, krediet- of commerciële kaarten of op dergelijke kaarten gebaseerde betalingen de betaler heeft gekozen.

Artikel 11

Sturingsregels

1. Elke regel in licentieovereenkomsten, in door betaalkaartssystemen toegepaste systeemregels en in tussen kaartaccepterende betalingsdienstaanbieders en begunstigden gesloten overeenkomsten die begunstigden belet consumenten ertoe aan te sporen gebruik te maken van een betaalinstrument dat de voorkeur van de begunstigde geniet, is verboden. Dit verbod heeft ook betrekking op elke regel die begunstigden verbiedt betaalinstrumenten van een bepaald systeem minder gunstig of gunstiger te behandelen dan andere.
2. Elke regel in licentieovereenkomsten, in door betaalkaartssystemen toegepaste systeemregels en in tussen kaartaccepterende betalingsdienstaanbieders en begunstigden gesloten overeenkomsten die begunstigden belet betalende over interbancaire en handelarenvergoedingen te informeren, is verboden.

3. De leden 1 en 2 laten de voorschriften inzake kosten, kortingen of andere sturingsmiddelen onverlet die in artikel 55 van voorstel COM(2012) 547 en in artikel 19 van Richtlijn 2011/83/EU²² zijn vastgelegd.

Artikel 12

Aan de begunstigde te verstrekken informatie over afzonderlijke betalingstransacties

1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde de begunstigde de volgende informatie:
 - (a) een referentie die de begunstigde in staat stelt de betalingstransactie te identificeren;
 - (b) het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de betaalrekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;
 - (c) het bedrag van de eventuele kosten voor de betalingstransactie, waarbij het bedrag van de interbancaire vergoeding afzonderlijk wordt vermeld.

Met de voorafgaande en uitdrukkelijke toestemming van de begunstigde mag de in de eerste alinea bedoelde informatie worden samengevoegd per merk, applicatie, categorie betaalinstrumenten en tarief van de interbancaire vergoedingen die op de transactie van toepassing zijn.

2. Contracten tussen accepteerders en begunstigden kunnen de bepaling bevatten dat de in lid 1, eerste alinea, bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op een overeengekomen wijze die de begunstigden de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.

Hoofdstuk IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 13

Bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten wijzen bevoegde autoriteiten aan die gemachtigd zijn om de handhaving van deze verordening te garanderen en waaraan onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden worden verleend.
2. De lidstaten mogen bestaande organen als bevoegde autoriteiten aanwijzen.
3. De lidstaten mogen verschillende bevoegde autoriteiten aanwijzen.
4. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze verordening ervan in kennis welke instanties zij als bevoegde autoriteiten hebben aangewezen. Zij delen de Commissie alle latere wijzigingen met betrekking tot deze autoriteiten onverwijld mee.
5. De in lid 1 bedoelde, aangewezen bevoegde autoriteiten beschikken over toereikende middelen voor de uitoefening van hun taken.

²² Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten.

6. De lidstaten verlangen van de bevoegde autoriteiten dat zij daadwerkelijk toezicht houden op de naleving van deze verordening en alle nodige maatregelen nemen om die naleving te waarborgen.
7. De lidstaten dragen er zorg voor dat tegen de in lid 1 bedoelde aanwijzingen beroep openstaat bij de rechter.

Artikel 14 *Sancties*

1. De lidstaten stellen de voorschriften vast ten aanzien van de sancties die gelden voor inbreuken op deze verordening en nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties ook worden toegepast. Deze sancties moeten effectief zijn, in verhouding tot de inbreuk staan en een ontradende werking hebben.
2. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze verordening van de desbetreffende bepalingen op de hoogte en stellen haar onverwijld in kennis van eventuele latere wijzigingen ervan.

Artikel 15 *Geschillenbeslechting, buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures*

1. De lidstaten zetten adequate en effectieve buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures op voor de beslechting van geschillen tussen begunstigden en hun betalingsdienstaanbieders die met betrekking tot deze verordening ontstaan. Daartoe wijzen de lidstaten bestaande organen aan of richten zij, in voorkomend geval, nieuwe organen op.
2. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening ervan in kennis welke organen zij hebben aangewezen. Zij delen de Commissie alle latere wijzigingen met betrekking tot deze organen onverwijld mee.

Artikel 16 *Evaluatieclausule*

Vier jaar na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze verordening. In het verslag van de Commissie wordt met name gekeken naar de niveaus van de interbancaire vergoedingen om te beoordelen of deze passend zijn, alsook naar sturingsmechanismen zoals kosten, rekening houdend met het gebruik en de kosten van de diverse betaalmiddelen en de mate waarin nieuwkomers en nieuwe technologie hun weg naar de markt hebben gevonden.

Artikel 17 *Inwerkingtreding*

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter